

TARTU ÜLIKOOL
SOTSIAALTEADUSKOND
AJAKIRJANDUSE JA KOMMUNIKATSIOONI OSAKOND

SPORDITÄHE SISU MUUTUMINE AASTATEL 1992-2004

Bakalaureusetöö

Märt Roosna

Juhendaja Ragne Kõuts-Klemm, MA

TARTU

2005

SISUKORD

Sisukord	2
Sissejuhatus	3
1. Teoreetilised ja empiirilised materjalid	5
1.1 Uudisväärtuste kontseptsioon.....	5
1.2 Sporditeema ajakirjanduses.....	9
1.3 Sugupool, sport ja meedia.....	11
1.4 Spordimeedia identiteedi kujundajana	13
2. Uurimisküsimused ja hüpoteesid	15
2.1 Uurimisküsimused	15
2.2 Hüpoteesid	16
3. Uurimismeetodid	17
3.1 Kontentanalüüs	17
3.2 Uudisväärtuse kriteeriumite operatsionaliseerimine.....	18
3.3 Kodeerimisjuhendi selgituseks.....	22
3.4 Uudisväärtuse koefitsiendi arvutamine.....	30
4. Tulemused	31
4.1 Formaalsed kriteeriumid.....	31
4.2 Sisu puuduvad tulemused.....	35
4.3 Uudisväärtuse analüüsi tulemused.....	41
5. Diskussioon ja kokkuvõte	46
5.1 Hüpoteeside paikapidavus.....	46
5.2 Sporditähe muutumine 13 aasta jooksul.....	51
5.3 Kokkuvõte.....	52
Summary	54
Kasutatud kirjanduse loetelu	55
Lisa 1 – kontentanalüüsi kodeerimisjuhend.....	57
Lisa 2 – Sporditäht ja tema lugeja.....	63
Lisa 3 – kodeerimistabelid.....	67
Lisa 4 – tulemuste koondtabelid.....	79

SISSEJUHATUS

Käesolev bakalaureusetöö uurib Sporditähe sisu muutumist aastatel 1992-2004. Sporditäht sai valitud just selle pärast, et tegemist on taasiseseisvunud Eesti ainuke järjepideva spordialase ajakirjaga. Spordiajakirjandust on Tartu Ülikoolis üsna vähe uuritud, spordiajakirju aga minu andmete põhjal mitte üldsegi.

Minu peamiseks ülesandeks on uudisväärtuste teooria empiiriline testimine. Samas on üks minu uurimusküsimusi ka teoreetilist laadi: kas spordi kui ühe uudisväärtust omava teema kajastamises saab välja tuua teiste üldhuvi teemadega sarnaseid uudise tootmise kriteeriume või on sellel alal oma spetsiifika?

Lähtudes uudisväärtuslikkuse küsimusest, tekkis mul mitu alaküsimust. Näiteks uudisväärtuslikkuse sooline aspekt: millegi pärast tundub naiste sport olevat märksa vähem uudisväärtuslikum kui meeste sport. Üks mu püstitatud hüpotees oletab, et naisi esineb Sporditähe fotodel märksa enam kui verbaalses tekstis.

Lisaks uudisväärtuslikkuse rahvuslik aspekt: kui palju kajatatakse kodumaist ja kui palju piiritagust spordielu?

Seega minu töö uurimisküsimused koonduvad kahe peamise uurimisküsimuse alla. Esiteks, millised uudisväärtuse kriteeriumid on Sporditähes olulisemad. Teiseks, kuidas on muutunud ajakirja sisu 13 aasta jooksul (kellest ja millest kirjutatakse).

Oma bakalaureusetööga kavatsen kinnitada hüpoteesi, mille kohaselt on kõige olulisemad uudisväärtuse kriteeriumid lähedus, prominentsus ja konfliktus. Sisu muutumise küsimuse suhtes arvan, et Eesti-siseseist spordist on hakatud järjest vähem kirjutama, samas on naistespordi ja tervisespordi osakaal stabiilselt väike.

Oma uurimismeetodiks olen valinud kontentanalüüsi. Kasutatav kontentanalüüs on kolmetasemeline. Esimene osa keskendub teksti formaalsetele tunnustele, teine teksti üldisemale sisule ja kolmas osa on uudisväärtuste kontrollimiseks. Proovikodeerimine näitas, et kolmandat osa pole mõtet rakendada arutlevate žanrite puhul, kuna üldjuhul ei lubanud

väga laialivalgub tekst uudisväärtuse kriteeriumeid kontrollida. Kokku kodeerisin ma 219 teksti kümnest Sporditähe numbrist.

Mis on selle töö väärtus? Miks on spordi kajastamist vaja uurida? Tänapäeval tundub sport olevat pelgalt meelelahutus. Tegelikult on see aga välja kasvanud inimese tavalisest eluviisist. Peamiselt on tegu inimese keha liigutamise harjumusega. Kahjuks tänapäeval kipub meedia lähenema spordile mitte kui kehakultuurile, vaid kui üksnes tippspordile. See aga ei innusta inimesi oma füüsilise eest hoolt kandma, vaid pigem tõukab kättesaamatu meistriklasse spordisõbra üksnes sügavamale tugitooli. Seega spordikajastamise uurimine ja kitsaskohtadele osutamine on oluline kogu Eesti rahva tervise huvides.

Kui rääkida sellest, kellele konkreetselt minu teadustöö võiks huvi pakkuda, siis esmajoonel loomulikult nii Sporditähe väljaandjatele kui ka kogu ülejäänud Eesti spordiajakirjanikele. Loodan, et spordiajakirjanike poolt toodetud materjalide analüüs võib panna neid natuke asju ümber hindama. Kindlasti oleksid tulemustest huvitatud ka erinevate spordialadega tegelejad ning ka keskmine Eesti spordijälgija.

Lisaks teenib bakalaureusetöö ka autori isiklike huvisid. Nimelt soovin koguda kvalitatiivset ja kvantitatiivset infot Eesti spordimeedia kohta ning saada antud valdkonna uurimiskogemus, kuna loodan seda teemat oma magistriõpingutes põhjalikumalt edasi uurida. Edasistes uuringutes kavatsen selektsioonikriteeriumitest ja uudise valmimise protsessist täpsema ülevaate saamiseks kasutada kvalitatiivseid intervjuusid spordiajakirjanikega.

1. TEOREETILISED JA EMPIIRILISED LÄHTEKOHAD

1.1 Uudisväärtuste kontseptsioon

Ajalehti ja ajakirju lugedes tuleb tihti pähe küsimus, et miks just sellest sündmusest kirjutatakse just sellel päeval ja sellises mahus. Spordikülgi sirvides jääb kohe silma, et osade alade kajastamisele kulub märksa rohkem leheruumi kui mõnede muude alade kajastamiseks. Miks mõni sündmus või inimene on uudisväärtuslikum kui teine? Järgnevalt üritan anda lühikese ülevaate uudisväärtuse teoreetilisest käsitlesest.

Kui küsida meediatarbijatelt, et miks nad loevad lehti ja vaatavad televiisorit, siis vastaksid nad tõenäoliselt, et olla kursis toimuvaga. Meediatootjad ise tahaksid meeleldi näha meediat kui maailma peegeldust. Samas ei saa meedia kuidagi olla tavaline peegeldus, kuna uudiseks ei saa olla tavapärane sündmus. Järelikult on uudistetootmine mitte reaalsuse automaatne peegeldamine, vaid pidev selekteerimine – mis on uudisväärtuslik ja mis mitte (Harcup 2004).

Märksa radikaalsemalt on uudiseks saamise protsessi kirjeldanud aga Peter Vastermann, kes väidab, et ajakirjanikud ei tegele uudiste vahendamise, vaid uudiste tootmisega. Kuna uudisväärtuse struktuurielemendid on väga subjektiivsed, siis ei saa uudist kui nähtust eksisteerida ilma, et see oleks meedia poolt kajastatud. Ta läheb isegi kaugemale: ajakirjanikud konstrueerivad fakte ja konteksti – ajakirjanikud rekonstrueerivad reaalsust. (Vasterman 1995 Harcupi järgi)

Uudiste valimine on kommunikatsiooniuuringutes alati olnud tähtsal kohal. Peamiseks küsimuseks on olnud, kas meedia peegeldab reaalsust adekvaatselt. Kaasaegse teooria lähtekohaks on aga eeldus, et meedia konstrueerib sotsiaalset reaalsust. Seoses uudiste valimise uurimisega on pikka aega vaatluse all olnud ka uudisväärtuste uurimine, mis erinevalt vāravavahi teooriast ei keskendu ajakirjanike individuaalsetele ja institutsioonilistele omadustele, vaid käsitleb meediakajastust kui uudistevalimise protsessi tagajärge. Eeldatakse, et sündmusel on kindlad omadused, mis muudavad nad uudisväärtuslikuks (Eilders 1996).

Uudisfaktorite kontseptsioonile pani aluse Walter Lippmann juba 1922. aastal. Lippmann omistas oma arutlustes mitmele sündmuse omadusele uudisväärtuslikkuse „tiitli“. Antud

omadused suurendasid sündmuse võimalusi saada ajakirjanduses publitseeritud (Eilders 1996).

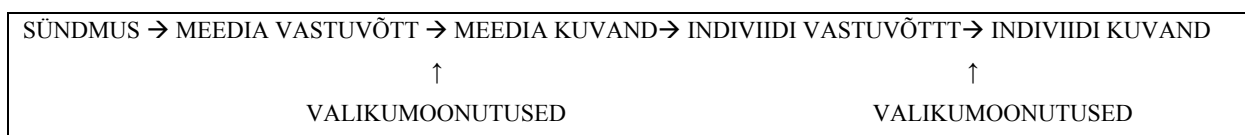
Tema järgi muutsid sündmuse uudisväärtuslikuks viis elementi: *sensatsioonilisus, lähedus, asjakohasus, ühetähenduslikkus ja faktilisus* (Lippmann 1990:203 Eildersi 1996 järgi).

Lippmanni teooriat arendas edasi Oslo Rahuuuringute Instituudi teadlane Einar Östgaard, kes pani 1965. aastal aluse uudisväärtuste uurimise traditsioonile Euroopas. Östgaard uuris mitmeid uudistevoole käsitlevaid kontentanalüüse ja leidis neile tuginedes kolm faktorit, mis määratlevad uudistevaliku: *lihtsustamine, samastumine ja sensatsioonilisus*. (Östgaard 1965 Eildersi 1996 järgi).

Östgaardi kolmeosalisest jaotusest arendasid kaasmaalased Johan Galtung ja Marie Holmboe Ruge samal aastal välja 12 uudisväärtuse kriteeriumit. Ja kuigi nende poolt välja töötatud nimekiri nägi ilmavalgust juba 40 aastat tagasi, on see tänaseni sellealase meediaanalüüsi puudutava diskussiooni üks peamine alus ja suunaandja. Olgu need 12 kriteeriumit siinkohal ka ära mainitud: *toimumise sagedus, uudise künnis, ühetähenduslikkus, kultuuriline tähenduslikkus, meediaootus/ennustus, ootamatus, jätkuvus, ajalehe üldine kompositsioon, eliitrahvuste käsitlemine, eliitindiviidide käsitlemine, personaliseerimine ja negatiivsus*. Neli viimast kategooriat on otseselt seotud vaid meile omase Lääne kultuuriga ning mujal nad ei kehti (Galtung & Ruge 1965 Harcupi järgi).

Galtung ja Ruge olid ühtlasi ka esimesed, kes viitasid sellele, et lisaks ajakirjanduslikule valikule toimub ka auditooriumipoolne selektsioon (vt joonis 1). (Galtung & Ruge 1965 Harcupi järgi).

Joonis 1.

Galtungi ja Ruge poolt väljapakutud uudisväärtuste kriteeriume arendasid edasi ja erinevate faktorite mõju uudisevalikul üritasid kontentanalüüsi abil määrata mitmed teadlased. Nende hulgas Sande, Schultz, Peterson ja Staab (Eilders 1996).

Tooksin siinkohal ära Schulzi poolt välja töötatud uudisväärtuste kriteeriumite nimekirja, mis mõnevõrra erineb Galtungi ja Ruge omast. Schultz tõi välja 19 faktorit, mis mõjutavad uudisevalimist, jagades need omakorda kuude dimensiooni.

Staatus

Kõrge staatusega rahvad (elite nations), kõrge staatusega institutsioonid (elite institutions) ja eliidi hulka kuuluvad inividid (elite persons)

Samastumine

Lähedus, etnotsentrism, personaliseerimine, emotsioonid

Valents

Agressioon, vaidlus, väärtused, edu

Meediaootus/ennustus

Teema, stereotüüp, ennustatavus

Asjakohasus

Tähtsus, asjasse seotus

Dünaamika

Õigeaegsus, teadmatus, ootamatus

(Schulz 1982 Eildersi järgi)

Viimasel ajal tegeleb uudisväärtuste teooria katsetamisega empiirias Christiane Eilders. See saksa teadlane üritas kontrollida, kas analoogsed uudisväärtuse kriteeriumid, mida kasutavad ajakirjanikud lehe kokkupanemisel, kehtivad ka lugejatele, kes valivad, mida lugeda ja mida mitte. Ta jõudis arusaamisele, et meediatarbijate valikut mõjutavad hoopis suuremal määral teksti välised omadused kui klassikaliselt uudisevalimise aluseks peetud uudisväärtused. Oma uurimuse diskussioonis toob ta välja ka kolm võimalikku seletust. Esiteks, et klassikalised uudisväärtuste kriteeriumid ei esinda auditooriumi valikukriteeriume (auditooriumil valikukriteeriumid puuduvad). Nad lihtsalt võtavad vastu seda, mida meedia prominentselt presenteerib. Teine variant, et kuigi auditooriumil on oma valikukriteeriumid (mis erinevad ajakirjanike valikukriteeriumitest), ei kasuta nad neid uudisevalikul, kuna lihtsam on järgida ajakirjanduslikku selektsiooni. Kolmas seletus on see, et auditoorium on hästi kursis ajakirjanduslike uudisväärtuste kriteeriumitega ja aktsepteerib neid. Siiski ei leia Eilders ühest vastust küsimusele, kas auditoorium kasutab või mitte uudisväärtuse kriteeriume oma meediatarbimise valikul (Eilders 1996).

Ka uudisväärtuse kriteeriumid, mida kasutavad uudistevalikul ajakirjanikud, ei ole ajas muutumatu nähtus. Mitmed teadlased on uurinud Euroopa meediat erinevates ajalõigetes ja avastanud mõningaid huvitavaid trende. Näiteks Saksa teadlased Georg Ruhrmann, Jens Woelke, Michaela Maier ja Nicole Diehlmann uurisid Saksa telekanalite sisumuutusi aastail 1992-2001. Nad keskendusid poliitilise sisuga uudiste ja üldhuviuudiste osakaalu võrdlemisele ja võimalike muutuste väljatoomisele. Uuringu tulemusena tõid nad välja tugeva tendentsi, mille kohaselt toimub üldhuvi teemade kasvu taustal pidev poliitilise sisuga uudiste olulisuse langus. Samas oli langenud ka geograafilise läheduse kriteeriumi osatähtsus – varem keskendusid telejaamad eeskätt sisepoliitika kajastamisele, kuid aastaks 2001 oli see muutunud teisejärguliseks. Telejaamad keskendusid realselt toimuvatele tegevustele, mis mõjutasid inimeste elukäiku (mõju ja faktilisuse kriteerium). Oluliselt kasvasid ka konflikti, emotsiooni ja personaliseerimise kriteeriumite osatähtsus (Ruhrmann et al. 2002).

Suhteliselt sarnase trendi briti meediast tõid 1999. aastal välja Peter Golding ja Shelley McLachlan. Nimelt analüüsisid nad briti ajalehti alates 1950st aastast kuni oma kaasaega ja leidsid mitmeid aspekte, mis viitab nende terminoloogiat kasutades „tabloidiseerumise” trendile. Peamiselt tähendab see seda, et algselt olulisemad uudisväärtuse kriteeriumite kõrvale (nagu mõju ja asjakohasus) tulevad jõuliselt nn inimhuvile apelleerivad kriteeriumid – sensatsioonilisus, emotsioon, prominentsus (McLachlan et al. 1999). Samas nagu näitavad Eildersi uuringud, ei saa me tabloidiseerumisele omaste uudisväärtuste olulisuse kasvutendentsi automaatselt laiendada ka auditoriumile. Seda tuleks eraldi uurida.

Usun, et nendest trendidest lähtudes ongi väga oluline uurida uudisväärtuste seisukohalt sporditeemat, mis kuulub üldhuvi teemade alla. Üldhuvi teemade osatähtsus järjest kasvab. Üha enam esitatakse neid teemasid kui meelelahutust. Konkreetselt sporditeema teeb ajakirjanike jaoks asja ka üsna lihtsaks – spordist on üsna lihtne leida emotsioone ja sensatsioone, konfliktidest ja persoonidest rääkimata. Samuti on lihtne nn spordiprominentide tootmine. Ometi võiks küsida, kas sport on pelgalt meelelahutus või siiski midagi enam. Vastuse võiks leida uurides sporditeema kajastamise olulisemaid uudisväärtuse kriteeriume – millele ajakirjanikud siin rõhuvad?

Lisaks on minu bakalaureusetööl ka teoreetiline küsimuseasetus – kas spordi kui ühe uudise väärtust omava teema kajastamises saab välja tuua sarnaseid uudise tootmise kriteeriume või on sellel oma spetsiifika?

1.2 Sporditeema ajakirjanduses

Kui jätta poliitika kõrvale, siis on sport valdkond, millele antakse ajalehes kõige enam ruumi. Eestis võtab sport keskmiselt 10% lehemahust, aga USA-s näiteks poole rohkem. (Hennoste 2001:185) Seega sporditeema populaarsust eitada ei saa.

Sporditeema kuulub üldhuviteemade alla ja lähtudes massikommunikatsiooni teooriast on tal täita kindlad sotsiaalsed funktsioonid (Lott 1981). Massikommunikatsiooni sotsiaalsed funktsioonid jagunevad kolmeks suuremaks grupiks – informeerivad, reguleerivad, meelelahutuslikud. Informeerivad funktsioonid omakorda jagunevad operatiivse, hariva ja utilitaarse informatsiooni pakkumiseks (Lauristin et al. 1977).

Sporditeemale on kõige omasem operatiivse informatsiooni pakkumine, harvem utilitaarset või harivat informatsiooni. Loomulikult täidab spordi kajastamine ka meelelahutuslikku funktsiooni, aidates inimestel sisustada oma vaba aega. Samas on spordi kajastamine väga oluline ka regulatiivse informatsiooni aspekt – eesmärgiks kasvatada ja mõjutada auditooriumi (neli alafunktsiooni: organiseeriv, hinnangulis-normatiivne, väärtustav-integreeriv, avaliku arvamuse loomine) (Lott 1981).

Eriti oluline on spordi kohta regulatiivse informatsiooni pakkumine tänapäeva arvutiseerunud maailmas, mil üha enam kurdetakse, et noored on füüsilisest tegevusest kaugenenud ja nende tervislik seisund on halvenenud.

Ja kui nüüdseks lagunenu NSVL-i juht L.I. Brežnev teatas juba 1981. aastal, et „alati on meid huvitanud mitte üksnes sporditipud vaid esmajoonelise kehakultuuri ja spordi massilisus” (Brežnev 1981 Loti järgi), siis iseseisvunud Eesti Vabariigi spordipoliitika tundub tema valitud kurssi jätkavat. Nõnda ütleb meie äsjavalminud spordiseadus, et spordielu edendamine peab toimuma „kogu rahva kehalise ja vaimse vormisoleku, sportliku eluviisi, samuti noorte sportliku eneseteostuse eesmärgil” (Eesti Vabariigi Spordiseadus 1998: paragrahv 3).

Samuti selgub Eesti Vabariigi kultuuriministeriumile esitatud uuringuaruandest, et „harrastusspordi poolel liigub avalikku raha märksa rohkem kui tippspordis.” (Eesti spordi rahastamine 2004:79)

Erinevalt vabariigi spordipoliitika prioriteetidest tundub meie spordimeedia aga keskenduvat väga suures mahus just tippspordi kajastamisele, jättes tervise- ja noortesporti tähelepanust ilma. Oma bakalaureusetöös püüan seda tendentsi uurida meie ainukese järjepideva spordiajakirja Sporditähe näitel.

1.3 Sugupool, sport ja meedia

Üks osa mu uurimusest puudutab sugupoolte kajastamist meedias. Probleem on üsna ilmne: meestesport on uudisväärtuslikum kui naistesport. Naiste representatsioon spordimeedias jääb oluliselt alla meeste representatsiooni mahule ning olulised erinevused on ka rõhuasetustes.

Spordilugude keskmes on olnud just meeste tippспорт, mis hoolimata püüdlustest kajastada naiste sporti rohkem, jätab selle oma varju. Samas on üsna tihti praktikas kasutatav nähtus, et „tenniseturniiri lugu ehib küll kauni naistennisisti foto, kuid uudistes endas on naiste mängudele pühendatud üks lõik loo lõpus” (Hennoste 2001:185).

Enamik spordialadest on juba oma olemuselt väga maskuliinsed ning spordi meestekesksust toetab ka ajalugu ja traditsioonid. Siiski on seis paranemas.

Esimesel kaasaegsel olümpial naissportlasi ei võistelnud, kuna leiti, et naised ei peaks olümpiamänge määrima oma higiga, vaid olema kaunid ja puhtad muusad, kes asetavad pärja võitja pähe (Leigh 1974 Newboldi järgi).

Alates aga 1900. aasta mängudest on naissportlaste osakaal järjest kasvanud ning 2000. aasta Sydney olümpia ajaks moodustas see juba ligi 30% võistlejate koguarvust. Kavas olnud 296st alast oli 166 ala meestele, 118 naistele ja 12 segavõistkondadele. Kahjuks ei ole naissportlaste osakaalu suurenemisega proportsionaalselt suurenenud neile osaks saav meediakajastus.

Erinevad uurimused on andnud küll erinevaid tulemusi, kuid naistesporti väärtustamise tendentsi ei paista kahjuks kuskilt. Holly Woolardi poolt 1983. aastal läbiviidud uurimus näitas, et 85% ajalehtede spordikülgede mahust on pühendunud meestesporti kajastamisele. (Woolard 1983 Newboldi järgi).

Kolm aastat hiljem viis Jay Coakley läbi uurimuse, mille kohaselt kogu spordikajastamisest tervelt 95% tegeleb meestega (Coakley 1986 Newboldi järgi). 1994. aastal USA televisiooniuringud näitasid, et meestele pühendatakse 93,8% eetriajast (Duncan et al. 1998 Newboldi järgi).

Oluline on märkida, et kuigi nimetatud kolm uurimust käsitlevad USA meediat, ei ole tegemist ainult USA fenomeniga, sama suuri või suuremaid numbreid on andnud ka uuringud Austraalias ja Iisraelis. (Newbold et al. 2002)

Üks põhjus on kindlasti selles, et spordireporterite ja –toimetajate hulgas on väga vähe naisi (Newbold et al. 2002). Mina olengi oma bakalaureusetöö üheks eesmärgiks seadnud välja selgitada, kui palju on naisautoreid, kui palju kajastatakse naissportlaste saavutusi. Kuigi mulle teadaolevalt pole empiirilist tõestust selle kohta, et naislugejad on huvitatud rohkem naiste spordist, siis on vähemalt teada, et neid paeluvad enam *naiselikud* alad, mis on graatsilised ja minimaalse kehalise kontaktiga. USA-s eelistavad naised jälgida uisutamist, ujumist, sukeldumist ja võimlemist. Norras tehtud uurimused annavad naiste meelisaladeks samuti ujumise ja võimlemise (Newbold et al. 2002).

Lisaks naisautorite vähesusele toob Cramer välja ka spordimeedia organisatsioonidele omase traditsioonilise mõttemalli, mille kohaselt on uudise otsimiseks kõige viimane koht naiste sport (Cramer 1993 Newboldi järgi). Ühesõnaga naiste sport on olnud läbi aegade vähem uudisväärtuslikum kui meeste sport ja see mõtteviis ei taha eriti muutuda.

Ühe põhjusena tuuakse välja ka fakt, et sport on näiteks telemeedia puhul ainuke kategooria, mille tarbimises mehed ületavad naisi (Cooper-Chen 1994 Newboldi järgi). Ärisektoris on spordimeedia seega ainulaadne võimalus, kuidas reklaam jõuab hästi meeste sihtgrupini ning seega on teatud ringkondadel ka põhjust hoida traditsioonidest kinni, hoides sporti meestekesksena. Nii ongi naissportlaste võimalused sponsorite leidmiseks märksa kitsamad, vahendid seega kesisemad ning ka meedia tähelepanu vähene (Newbold et al 2002).

1.4 Spordimeedia identiteedi kujundajana

Tänapäeva akadeemilistes diskursustes, kus identiteeti nähakse kontseptuaalselt olulisena pakkumaks selgitusi sotsiaalsetele ja kultuurilistele muutustele, võib identiteeti nii sotsiaalses kui poliitilises mõttes näha kui liidest subjektiivsete positsioonide ning sotsiaalsete ja kultuuriliste situatsioonide vahel. Identiteet annab meile aimu, kes on teised ja kuidas me suhestume nende ja maailmaga, milles me elame. Identiteet tähistab viise, kuidas me oleme sarnased teistega, kes jagavad seda positsiooni ja viise, kuidas me erinevad neist, kes ei jaga. (Woodward 1997 Newboldi järgi).

Identiteedi kujunemine on pidev protsess, mis koosneb enese olemuse pidevast defineerimisest ja taasdefineerimisest (Saco 1992 Newboldi järgi). Selle protsessi juures ei tohiks mitte mingil juhul alahinnata meedia mõju, kuna meedia sotsialiseeriva elemendina tegeleb pideva representatsiooniga, mis „kultuurilise protsessina kujundab individuaalset ja kollektiivset identiteeti andes vastused küsimustele: kes ma olen? Kes ma võiksin olla? Kes ma tahaksin olla?” (Woodward 1997 Newboldi järgi). Loomulikult on rahvuslik kuuluvus inimese identifitseerimise juures väga oluline aspekt, kuna see annab võimaluse end kellegagi samastada.

Sport on alati olnud identiteediloomise protsessis tähtsal kohal. Seda eriti eestlaste jaoks, kes pidid ligi 50 aastat alluma võõrvõimu okupatsioonile. Sport andis võimaluse elada kaasa oma rahvuskaaslastele ja kartmatult kuulutada oma meelsust ja eelistusi. Spordikangelaste kaudu on meil alati olnud võimalus end kellegagi samastada.

Tiit Hennoste järgi võib sporti kajastada kahel viisil - meelelahutuse või patriootilise tegevusena. Vahe on selles, et kui esimesel juhul keskendutakse maailmatippude ja maailmas menukamate alade kajastamisele (rahvusvaheline jalgpall, Põhja-Ameerika profiliigad, vormel 1, tennis jne), siis patriootlik spordikajastus rõhub kohalikus mastaabis olulisematele aladele ja sportlastele (Eestis kohalikud palliliigad, kümnevõistlus, suusatamine jm). Erinevuseks on veel see, et meelelahutuslik spordikajastus pöörab märksa rohkem tähelepanu spordi ümber olevatele probleemidele ja konfliktidele, samas kui patriootlik kajastus keskendub spordile kui võistlusele (Hennoste 2001).

Seega mu kolmas suurem küsimus puudutab Eesti ja eestlaste rahvuse kajastamise osatähtsust spordimeedias ja selle võimalikku muutumist. Sporditäht on väga hea koht, kus antud küsimust analüüsida, kuna ajakiri hakkas ilmuma aastal 1992 ja on järjepidevalt ilmunud tänase päevani. Seega eeldan, et ajakirja ilmumise algusaegadel, oli sport kui identiteedilooja meie ühiskonnale eriti oluline ning hiljem võibolla on spordi see funktsioon muutunud vähemtähtsaks.

Oma bakalaureusetöös otsin vastuseid küsimustele, kui suur on eestlaste ja eestlastele omaste alade kajastamise osahulk võrreldes teiste riikide ja rahvusvahelise spordi kajastamisega ning kuidas see on 13 aasta jooksul muutunud. Lisaks uurin ka kuidas eestlasi kajastatakse (kas uudisväärtslikuks muutis sündmuse selle positiivsus või negatiivsus) ning mil määral kajastatakse kohalike mitteestlaste tegutsemist.

Miks valisin oma uurimisobjektiks just ajakirja ja mitte ajalehtede spordikülgi või televisiooni- ja raadiouudiseid? Põhjuseid on mitu. Esiteks on Sporditäht oma 13 aasta pikkuse järjepidevuse ja Eesti tasemel suure ja olulise kõikumiseta lugejaskonnaga väga sobilik uurimismaterjal (vt Lisa 2). Ja kui spordiuudiseid päevalehtedes on juba teatud määra uuritud ning leitud, et spordiajakirjanikud ei oska uudisväärtsustele mõelda (Kaljuveer 1997), siis Eesti spordiajakirjad on seni teaduslikust analüüsist veel täielikult puutumata. Ka spordimeedia kui identiteedilooja temaatika ja võimalike muutuste uurimisel tundus just Sporditäht parim uurimismaterjal.

2. UURIMISKÜSIMUSED JA HÜPOTEESID

2.1 Uurimisküsimused

Milliste uudisväärtuste kriteeriumite alusel lood kirjutatakse?

Millised uudisväärtuse kriteeriumid on teemavalikul kõige olulisemad?

Kas ja kui palju on erinevate uudisväärtuse kriteeriumite osatähtsus muutunud?

Kuidas on muutunud ajakirja Sporditäht sisu 1992-2004?

Milline on meeste- ja naistesporti kajastavate lugude osakaal?

Milline on meeste- ja naistesporti illustreerivate piltide osakaal?

Milline on mees- ja naisautorite osakaal?

Milline on erinevate spordialade kajastamise osakaal?

Milline on tippspordi ja spordi teiste tahkude (noorte-, rahvasport) kajastamise vahekord ja kuidas see on aja jooksul muutunud?

Milline on Eesti ja rahvusvahelise spordi kajastamise vahekord?

2.2 Hüpoteesid

Teoreetilistes ja empiirilistes lähtekohtades esitatud materjalist lähtuvalt püstitan ajakirja Sporditäht 1992-2004.a. ilmunud materjalide analüüsimiseks hüpoteesid nii uudisväärtuse kriteeriumide esinemise kui ka üldisemalt sisu muutumise kohta.

Uudisväärtuse kriteeriumid

Kõige populaarsemad uudisväärtuse kriteeriumid on lähedus, konfliktus ja prominentsus
Läheduse kriteerium on muutunud järjest vähemtähtsamaks

Sporditähe sisu muutumine 1992-2004

Meestesportist kirjutatakse palju rohkem kui naistesportist

Fotodel kujutatakse naisi sagedamini kui tekstis

Kõige enam kajastatakse jalgpalli, korvpalli ja suusatamist

Rahva- ja noortesportist kirjutamise osakaal on olnud stabiilselt väike

Eesti spordi kajastamise osakaal on aja jooksul vähenenud

3. UURIMISMEETODID

3.1 Kontentanalüüs

Uurimisküsimustele vastamiseks vajaliku statistilise andmestiku kogumiseks valisin kvantitatiivse tekstianalüüsi meetodi, mille käigus kodeerisin kokku 219 teksti. Et anda Sporditähe sisu arenemisest ülevaade, analüüsisin viiest erinevast aastakäigust pärit tekste – 1992, 1995, 1998, 2001 ja 2004. Igast aastast valisin kaks numbrit ning sealt kodeerisin kõik ajakirjanduslikud tekstid, mis vastasid valiminõuetele.

Kuna Sporditäht ilmub kümme korda aastas (ei ilmu jaanuaris ja juulis), siis valisin ma iga aastal erinevad kuud (seega kõik kümme kuud said kaetud). Samas järgisin ma põhimõtet, et iga aastakäigu numbritest üks kuuluks pigem talihooaega ja teine suvehooaega. Nii kodeerisin ma 1992. aasta Sporditähedest veebruari- ja augustinumbri, 1995. märtsi- ja septembrinumbri aastast, 1998. aastast aprilli- ja oktoobrinumbri, 2001. aastast mai- ja novembrinumbri ning 2004. aastast juuni ja detsembrinumbri.

Konkreetses numbris puhul määrasin esmalt reklaami ja kommertsteksti osakaalu. Ajakirjanduslikust materjalist kuulusid valimi hulka kõik peale mõnede tekstide, mis minu uurimuse eesmärke arvestades poleks informatsiooni lisanud. Kodeerimisele ei kuulunud: ristsõnad, sisukorrad, spordikalendrid, tsitaadid, viktoriinid, ajakirja kontaktandmed, sporti mitte käsitlevad juhtkirjad, lugejakirjad, eraldiseisev statistika ja mõned üldrubiigid (Sporditähe punktitur, Päevik jne). Kodeerimisele kuulunud tekstide jaotumine erinevate aastakäikude vahel kujunes minu üllatuseks ülimalt sümmeetriliseks – 1992 (39 teksti), 1995 (45), 1998 (51), 2001 (45), 2004 (39). Kodeeritud tekstide arvu muutumine aastate lõikes langes kokku ajakirja mahu muutumisega.

Kontentanalüüsi kolmandat osa (uudisväärtusi puudutavad kategooriad) ei rakendanud ma kõigi tekstide puhul. Nõnda jäid sealt välja arutlevate žanrite ja muu alla liigitunud materjalid. Põhjus on lihtne – proovikodeerimine näitas ilmekalt, et arutlevate žanrite kõrge abstraheritususeaste ei võimalda uudisväärtusi määrata.

3.2 Uudisväärtuse kriteeriumite operatsionaliseerimine

Tiit Hennoste jaotab seisukohad, mis selgitavad uudise sündimise protsessi, laias laastus kaheks: üks pool väidab, et uudisväärtuse üle otsustamine on ajakirjaniku kõhutunde ja maitse asi ning mingeid konkreetseid reegleid anda ei saagi, sellele vastandub seisukoht, et ajakirjanduses peab olema väga täpselt paika pandud, millest ikkagi kirjutatakse, mis ületab uudisväärtuse künnise. Siiski on tänapäeval välja kujunenud mõned sündmuste hindamise põhiprintsiibid, mida võib jagada kaheks: uudisväärtused ja muud kriteeriumid (Hennoste 2001).

Muude kriteeriumide alla kuuluvad väljaande iseloom, suunitlus ja traditsioonid, auditoorium, info harivus, kasulikkus, ajakirjaniku pädevus vastaval teemal, konkurentide käitumine, väljaande majanduslik seis, reklaami osahulk konkreetsetes numbris, ja lehenumbri kompositsioon (Hennoste 2001). Hetkel piirdun nende nimetamisega ja põhjalikumalt vaatleme uudisväärtuse põhikriteeriume.

Põhikriteeriumide käsitlemisel lähtun Harcupi ja O'Neilli 2001. aasta uudisväärtuste uuringust, võrreldes seda paralleelselt Tiit Hennoste samal aastal ilmunud „Uudise käsiraamatu” teoreetiliste seisukohtadega.

Võimueliit ja prominendid. Kui Harcup ja O'Neill käsitlesid neid kahte kriteeriumit eraldi, siis Hennoste peab võimueliiti prominentide alla kuuluvaks: „Inimesi, kes on laialt tuntud või kes on võimupositsioonil, nimetatakse Eestis prominentideks” (Hennoste 2001:31). Sündmuse uudisväärtus tõuseb, kui sellega on seotud hästituntud ja mõjukad inimesed või organisatsioonid. Ohuna näevad mõlemad autorid võimalus, et prominente hakatakse kasutama allikatena ka selliste sündmuste kajastamisel, milles kaasärääkimiseks neil puudub pädevus.

Ebatavaline/üllatav. Sündmus on uudisväärtuslikum, kui see on lugejatele üllatav või ebatavaline. Antud kriteerium on alati olnud oluline, kuna inimesi huvitab kõik, mis erineb tavapärasest. Siia sobib ka ajakirjanduse uudisväärtuse kirjeldamise stampnäide, et kui koer hammustab inimest, siis see pole uudis, aga kui inimene hammustab koera, siis see on.

Hennoste jagab kriteeriumi kolmeks osaks: ootamatus, ülivõrdelisus ja veidrused/kurioosumid (Hennoste 2001). Harcup rõhutab selle kategooria puhul kontrastsuse ja vastuolulisuse tähtsust: vikaar põgeneb teise mehe naisega (Harcup 2004).

Asjakohasus/lähedus. Kuigi autorid nimetavad seda kriteeriumit erinevalt, peetakse üldiselt silmas sama asja. Eristada võib füüsilist ehk geograafilist ja psüühilist lähedust. Esimene tähendab, et kõik, mis juhtub lugejatele lähemal, on tähtsam, kui see, mis juhtub kaugel. Ja teine seda, et lugejatele lähevad rohkem korda inimeste või kohtade probleemid, millega nad on emotsionaalselt seotud. Näiteks ei olnud eestlased erilisel huvitatud Inglismaa jalgpalliliigadest, enne kui Mart Poom siirdus sinna mängima (Hennoste 2001).

Antud kriteerium töötab nii kohalikul kui ka rahvuslikul ja rahvusvahelisel tasandil (Harcup 2004).

Suurusjärk. Tegemist on Harcupi kriteeriumiga, mis Hennoste käsitluses põhimõtteliselt puudub. Antud näitaja põhiküsimus on „kui palju?” ja ta on tihedalt seotud eelmise kategooriaga. See tähendab, et mida rohkem inimesi õnnetuses surma saab, mida rohkem töötajaid vallandatakse, seda uudisväärtuslikum on sündmus. Alati tuleb arvestada aga ka ajalehe ilmumise konteksti: seega on Rootsi meedias seitsme rootslase hukkumine tormis olulisem kui näiteks 500 inimese hukkumine Nigeerias toimunud pommiplahvatusel (eeldusel, et nende hulgas polnud britte) (Harcup 2004).

Hennoste käsitluses antud kategooria küll puudub, kuid sarnaseid omadusi võime näha mõju ja ebatavalisuse kirjeldustes.

Järjelood. Kui Hennoste teeb selget vahet aktuaalsusel ja sündmuse jätkuvusel, siis Harcup seda ei tee. Hennoste järgi on aktuaalsus ehk päevakajalisus kas teema, mis on seotud jooksvate sündmustega, mis rahvast huvitavad, ja mille kohta vajatakse pidevat informatsiooni, või teisalt miski, mis pole küll meediasse jõudnud, kuid on rahva hulgas kõneaineks. Sündmuse jätkuvust peab Hennoste aga pseudouudisväärtuseks ja see annab tunnistust ajakirjaniku laiskusest. Näiteks jääb juba ilmunud teemast materjali üle ja sellest saaks kirjutada teise nurga alt uue loo või siis lihtsalt kirjutada infotühje lugusid meediatoodetest (Oksmaa, Saagim) (Hennoste 2001).

Harcup on oma uuringus välja toonud järjelood kui ikkagi omaette uudisväärtuse kriteeriumi (ning aktuaalsuse kriteeriumit tema käsitluses pole), kuigi ta kritiseerib seda: järjelood on

ajakirjanikule lihtsam tee – enamik taustafakte on teada, allikad on lugejatele juba tuttavad jne (Harcup 2004).

Meediaagenda. Mõnikord ei järgita lugude valimisel olulisi kriteeriume, vaid arvestatakse seda, kas antud lood sobivad lähtudes uudiste organisatsiooni oma agendast, mis üritab toetada teatud majanduslikku või poliitilist huvi (Harcup 2004).

Hea uudis/ halb uudis. Surmad, tragöödiad, töökohtade likvideerimise jne on kahtlemata väga suure uudisväärtusega, kuid Hennoste ja Harcupi suhtumine ja põhjalikkus antud kategooriatesse on erinev. Erinevalt Harcupist, kes lihtsalt on toonud ühe uudisväärtuse kategooriana halva uudise, otsib Hennoste ka põhjendusi. Ta leiab, et lihtsalt paljas negatiivsus ei ole uudisväärtuslikum kui positiivsus (vaid on pseudouudisväärtus), küsimus on mõjus ja ootamatuses. Näiteks mõjutab saja inimese vallandamine mitmeid ja mitmeid perekondi. Samas on noore lapse enesetapp üldsusele ootamatum, kui enesetapu mittesooritamine (Hennoste 2001).

Kolm autorit (Koivikko, Peltoniemi, Savolainen) uurisid oma seminaritöös spordikülgede sisumuutumist ja suhtumise kujunemist kahes Eesti päevalehes aastatel 1992-1996 ja jõudsid lõpuks järeldusele, et üldtendentsina muutuvad spordiküljed küll informatiivsemaks, aga kahjuks ka negatiivsemaks (Koivikko 1998).

Ka minu Sporditähe sisu muutumise uurimuse üks alaosa tegeleb küsimusega lugude positiivse või negatiivse tekkejõu kohta. Ehk lihtsustatult sõnastades: kas müüb pigem sportlaste õnnestumine või ebaõnnestumine.

Mõju, konflikt ja värskus. Tiit Hennoste toob eraldi välja veel kolm uudisväärtuse kriteeriumit – mõju, konflikt ja värskus.

Kõrgema uudisväärtusega on sündmused, mis mõjutavad paljusid inimesi (Hennoste 2001). Spordiuudiste puhul on seda kriteeriumit kõige keerulisem määratleda, kuna sport on siiski peamiselt meelelahutus (märksa harvem on tegemist regulatiivse informatsiooniga) ning mõju inimestele avaldub peamiselt vaid nende meeleolumuutuses (märksa harvem tegudes).

Vastupidine lugu on konfliktiga – sport on alati huvide vastasseis, järelkult peab mingil tasandil konflikt esinema peaaegu igas artiklis.

Värskeks loetakse sündmust, mis juhtus pärast väljaande eelmise numbri ilmumist (Hennoste 2001). Järelkult kuus korra ilmuva Sporditähe puhul võib väga värskeks lugeda viimase kuu

sündmused. Samas ei ilmu ajakirjas mitte uudislööd, vaid peamiselt pikemad olemuslööd ja arutlevad žanrid ning nende puhul pole teema värskus kõige olulisem. (Pullerits 1997)

Järgmises alapunktis toon ära nimetatud uudisväärtuse kriteeriumide hulgast need, mida kasutasin Sporditähe analüüsil.

3.3 Kodeerimisjuhendi selgituseks

Kodeerimisjuhend on üles ehitatud kolmetasandiliselt: formaalsed kriteeriumid, üldisemat sisu puudutavad kriteeriumid ja uudisväärtusi testivad kriteeriumid.

Formaalsetest kriteeriumidest kodeeritakse loo ilmumise aeg, loo pealkiri, autori sugu, ajakirjandusliku materjali žanr, teksti iseloom, verbaalse teksti ja fotode ning graafiliste elementide vahekord, fotol oleva inimese sugu ja teksti maht.

A4 Ajakirjandusliku materjali žanr

Ajakirjandusliku materjali žanri määratlemisel kasutan kõige üldisemaid liigitusi – uudislugu, intervjuu, olemuslugu (portreelugu ja problemlugu) ning arutlevad žanrid. Lisaks on kodeerimisjuhendis eraldi ära toodud ka reportaaž, kuid ühtegi reportaaži tunnustega teksti ma kodeerimise käigus ei identifitseerinud. Kõik tekstid, mis mainitud žanrite alla ei liigitunud, kodeerisin muu žanri alla. Sinna kuulusid ajaloolised ülevaated, kõikvõimalikud mängud, õpetusliku sisuga tekstid ja muud segažanrid.

Sisukriteeriumidest kodeeritakse spordiala tase, geograafiline lähedus, spordiala, teksti seotus spordiga ja sportlase sugu.

B1 Mis tasemel sporti kajastatakse?

Oma sporditasemete jaotamiseks võtsin aluseks Raivo Loti diplomitöö „Sporditeema loetavusest” retsensioonis väljapakutud jaotuse - tippспорт, massiline võistlussport, rahvasport (Vetesalu 1981). Kodeerimisel võtan massilise võistlusspordi ja tippspordi eristamisel aluseks profispordi ja amatöörspordi põhimõtte: elukutseline sportlane elatab ennast spordiga ära. Need kaks esimest kategooriat kuuluvad saavutusspordi alla, neist eristub üsna üheselt rahvasport, mille peamiseks eesmärgiks parandada indiviidi tervislikku seisundit. Eraldi kategooriana toon välja ka noortespordi, mis oma olemuselt peaks kuuluma massilise võistlusspordi alla. Kuigi noortespordi ülemiseks piiriks olen seadnud sportlase 18nda eluaasta, ei tähenda see veel seda, et kui kirjutatakse portreelugu 18-aastase jalgpallitähena, kes mängib näiteks Brasiilia koondises, et see kvalifitseeruks noortespordi kajastamise alla. Olulisel kohal on ka sportlase tase ja kontekst.

Erineval tasemel spordi kajastamine on ka erineva olulisuse astmega. Lähtudes uudisväärtuse kriteeriumitest on tippsport kõrge prominentsusega teema, rahvasport aga madala prominentsusega teema.

B.1-1 Millisel määral on kajastatav sündmus/sportlane/probleem seotud Eestiga?

Lisaks Eestiga seotusele annab antud kategooria ülevaate ka teema prominentsusest. Prominentsemad teemad on rahvusvahelise tippspordi kajastamine (sh eestlased maailma tipptasemel), keskmise või madala prominentsusega teemad on Eesti-sisese spordi kajastamine ja madala prominentsusega teemad on teiste riikide sisese spordi kajastamine.

B1-2 Kohalikku spordielu kujutava teksti tegelaseks on...

Üsna keerukas on teha vahet eestlastel ja mitteestlastel. Minu uurimuses ei lähtuta mitte sportlase kodakondsusest või nime päriolust, vaid aluseks on keel – mis keeles annab sportlane intervjuusid. Seega kuuluks Pavel Loskutov näiteks eestlaste hulka, samas kui Aleksei Budõlin kvalifitseeruks mitteestlaseks. Oma valikukriteeriume põhjendan seisukohaga, et keel näitab meelsuse kohta kohati rohkem kui kodakondsus, põlvnemine või miski muu.

Antud kriteeriumi kodeerimisel lähtun ma peamiselt oma eelnevatest teadmistest. Kui minu teadmised osutuvad lünklikuks, siis toetun ma Eesti televisiooni sporditoimetuse arhiivimaterjalidele (<http://sport.etv.ee/>) või võimaluse korral pöördun oma küsimusega konkreetse loo autori poole.

C Uudisväärtusi kontrollivad kategooriad

Teoorias on üsna lihtne defineerida uudisväärtused ja nende kohta näiteid tuua. Praktikas on see aga märksa raskem, piirid on udusemad, üldistuste tegemine tundub vägivaldne. Selleks, et minu uurimuse kodeerimise juures probleeme ei tekiks, olen üritanud väga täpselt määratleda erinevad uudisväärtuse kriteeriumid.

C1 Mõju kriteerium

Vaieldamatult kõige segasem ja udusem kategooria (eriti spordi aspektist vaadatuna) on sündmuse/isiku/protsessi mõju inimese elule. Kuna sport on eelkõige siiski meelelahutus (ja ka patriootilisuse kasvatamine), siis avaldub mõju kõige otsesemalt tema meeleolule (ja/või

meelsusele). Kuid mitte ainult. Kui teatatakse, et Tartu maraton jääb ära, siis mõjutab see kahtlemata paljusid spordisõpru. Samamoodi mõjutab paljusid noori aga see, kui suureks kavandab riik treeneritele makstava pearaha – suure pearaha korral, oleks treeneritel motivatsiooni ja ressursse muuta sport ja spordi keskkond noortele atraktiivseks. Seega konkreetse artikli mõju auditooriumile võib olla väga erinev.

Kuna mõju suuruse hindamine oleks kontentanalüüsil praktiliselt võimatu, siis minu uurimus keskendub mõju mastaapsuse uurimisele. See, kui paljusid inimesi üks või teine tekst mingilgi moel mõjutab, sõltub peamiselt teemast (spordialast), tegelastest ja tasandist.

Seega prominentsemate alade (vt Prominentsuse kriteerium) Eesti tippude suurvõistlustel võistlemise kajastamine tagab suure mõjuvälja (mõju kõrge). Kuigi tegelaste prominentsus on siinkohal väga oluline, ei saa seda pidada ainutähtsaks. Seega lugu Erki Noole naelkingadest kodeeruks pigem kategooria „madal mõju” alla. Samas kui väheprominentses noortespordis võidab suhteliselt tundmatu eestlane maailmameistri tiitli näiteks kergejõustikus, siis see mõjutab suhteliselt paljusid lugejaid (mõju kõrge või keskmine).

Seega mõju määramisel lähtun ma peamiselt kolmest aspektist – spordiala prominentsus (kolm tasandit), sportlase prominentsus (neli tasandit) ja sporditasand (neli tasandit). Kuigi nende kolme faktori järgi mõju määra arvutamise täpset valemit ma ei loonud (alati on oluline ka kontekst!), siis üldjoontes kodeerisin tekstid, mis sisaldasid vähemalt kahte näitajat kolmest (prominentne ala, prominentne osaleja, suurvõistlus) „kõrge mõjuga” tekstiks ja samas tekstid, mis kajastasid mitteprominentset ala, mitteprominentset osalejat ja madalat tasandit „madala mõjuga” või „puuduva mõjuga” tekstiks.

C2 Erakordsuse kriteerium

Antud kriteerium on eelmisest märksa konkreetsem. Tiit Hennoste järgi jaguneb erakordsus kolmeks: ootamatus, ülivõrdelisuus, ja kurioosumid (Hennoste 2001). Üsna loogiline on, et kui seni keskpäraseid tulemusi näidanud Eesti jalgpallikoondis võidab Portugali, siis sündmus on ootamatu. Kõikvõimalikud rekordid ja tipp tulemused kuuluvad aga teise punkti alla. Kurioosumeidki pole spordis vähe: kaasvõistleja ründamine, paljad fännid vutiplatsil, tulemuste valesti mõõtmine kergejõustikus jne.

Loo erakordsuse kriteeriumi määrab see, kui mitu erakordsuse komponenti esineb (ootamatus, ülivõrdelisus, ja kurioosumid).

Kõrge erakordsus – kõik kolm komponenti esinevad.

Keskmine erakordsus – esineb kaks komponenti.

Madal erakordsus – esineb üks komponent.

Erakorduse kriteerium puudub, kui ühtegi komponenti ei esine.

C3 Prominentsuse kriteerium

Hennoste järgi nimetatakse prominentideks inimesi, kes on laialt tuntud või kes on võimupositsioonil (Hennoste 2001). Kuna otsesest populaarsuse edetabelit mul kasutada ei ole, siis pean sportlase tuntuse siduma tema saavutuste ja harrastatava alaga. Nii võib spordikontekstis pidada julgelt prominentideks kõik mitte-väga-nurugaalade suurvõistluste medalimehed, aga ka meie tuntumad pallimehed ja MM-i karusellis tiirlevad motomehed. Kindlasti tuleb arvestada ka ala populaarsusega: kuigi Eesti jalgpallitase on madal, on vutt maailmas spordiala nr1 ja Eesti jalgpallikoondis prominente võistkond. Samas üksikult võttes ei saa näiteks Joel Lindperet veel prominendiks lugeda. Kiikingu naist ei tee aga prominendiks veel see, et tema käes on maailmarekord – alaga tegeletakse vaid paaris riigis. Seega määravaks saab inimese tuntus, mis tuleneb peamiselt tema saavutustest ja sellest, mis alaga ta tegeleb.

Kui tegemist on prominentse ala harrastajaga, kes on sel alal saavutanud suurvõistlustel kõrgeid kohti, on loo prominentsus kõrge. Loo prominentsus võib olla kõrge ka vähemprominentsete alade puhul, juhul kui sportlase saavutused on meie rahvale eriti olulised (Allar Levandi, Kristjan Palusalu, vennad Tõnisted, Indrek Sei).

Loo prominentsus on keskmine, kui tegelaseks on Eesti tasemel tippsportlane, kes harrastab prominentset ala või maailmaklassi kuuluv väheprominentse ala harrastaja.

Loo prominentsus on madal, kui tegelaseks on väheprominentset ala harrastav Eesti tipp ja mitteprominentset ala harrastav maailmaklassi sportlane.

Prominentsus puudub, kui sportlane ei ole spordiüldsuse jaoks piisavalt tuntud.

Kõrge prominentsusega alad Eesti kontekstis on näiteks jalgpall, korvpall, võrkpall, suusatamine, kergejõustik, autosport, judo, sõudmine, jalgrattasport, vehklemine.

Vähemprominentsed alad Eestis kontekstis on näiteks tennis, suusahüpped, kahevõistlus, käsipall, purjetamine, maadlus, ujumine, male, jäähoki.

Mitteprominentsed alad Eesti kontekstis on näiteks bowling, ratsutamine, iluvõimlemine, võistlustants, vettehüpped, maahoki, polo, piljard, golf, kiiking, pesapall, rägbi.

C4 Konfliktisuse kriteerium

Kuna spordis on alati võitja ja kaotaja, siis spordis on ka alati konflikt. Samas on konfliktide suurus ja sügavus aga alati erinev – kui Taavi Peetre võidab Eesti meistrivõistlustel kuulitõukes järgmist meest kahe meetriga, siis ei saa väita, et tegemist oleks väga põneva duelliga olnud. Teine koht pole küll kindlasti rahul, kuid keskenduda ei saa antud juhul mitte kohtadele vaid pigem tulemustele. Nii võibki konflikt olla ka resultaadis, meeskonna koosseisus ja ka motomehe rehvfirma valikus. „Spordiajakirjanik peab oskama näha ka tavavõistluses eripäraseid detaile” (Kaljuveer 1997: 4).

Raske on ette kujutada päris ilma konfliktita spordilugu, kuid tugev konflikt võib näiteks puududa portreeloost, kus kirjeldatakse, kuid mingi ala valitseja jõudis mängeldes uskumatute tulemusteni. Tihti kiputakse just oma ala suveräänseid valitsejaid esitama liiga ilustatult ja konfliktivabalt.

Kodeerimisel lähtun ma aga sellest, kui oskuslikult on tekstis spordis ilmnevaid konflikte välja toodud. Jälgin ka verbide kasutamist (konfliktid on näiteks duell, lahing, lööma, alistama jne) ja seda, kas ja kuidas on konflikti erinevad pooled välja toodud.

Seega tekstis on kõrge konfliktisus, kui loo fookuseks on kellegi vastasseis (näiteks võib ilmned juba pealkirjas).

Teksti konfliktisus on keskmine, kui loo kese pole just vastasseis, kuid siiski joonistuvad välja konflikti osapooled ning kasutatakse ka konfliktile viitavaid verbe ja omadussõnu.

Teksti konfliktisus on madal, kui konfliktile viitavate verbide ja omadussõnade kasutamine on tendentslik ja konflikti osapooled pole selgelt välja toodud.

Konfliktisus puudub tekstist, kui ei mainita konflikti osapooli ega kasutata konfliktile viitavaid sõnu ja väljendeid.

C5 Läheduse kriteerium

Läheduse kriteerium on üle-eestilise ajakirja puhul üsna konkreetne – geograafilisest lähedusest võime rääkida, kui võistlused või muud sündmused toimuvad Eestis, geograafilise läheduse mõju väheneb kui võistlused toimuvad Eesti vahetus läheduses (Läti, Leedu, Soome) ja on sootuks olematu kui kajastatav sündmus või persoon on pärit näiteks Lõuna-Ameerikast. Samuti väheneb geograafiline lähedus Eesti-sisese loo puhul, kui tegemist on regionaalse sündmusega (näiteks Pärnu lauatennisesari – antud näite puhul pean lähedust keskmiseks või isegi madalaks).

Emotsionaalne läheduse printsiip puudutab aga eestlaste käekäiku välismaal (näiteks Mürsepp CSKA-s), mõningal määral ka kohalike mitteeestlaste ja lähinaabrite käekäiku. Kohalike mitteeestlaste puhul tuleb arvestada nende taset, integreerituse astet ja nende suhtumist Eestisse, kuna psüühiline lähedus on väga tihedalt seotud rahvusliku või riikliku ühtekuuluvustundega.

Seega Eesti meistrivõistlused korvpallis on lähedane (geograafiline ja psüühiline lähedus), Eestis peetav rahvusvaheline ratsutamisvõistlus on lähedane (peamiselt geograafiline lähedus), Tarmo Jallai katkestamine USA meistrivõistlustel 110 meetri tõkkejooksu finaalis on lähedane (psüühiline lähedus), aga samas see, et Eesti koondise jäähokimängija Jevgeni Salagin Närpes Krafti eest Soome esiliigas värava lööb on lähedane vähestele – seega pigem mitte lähedane.

C6 Värskuse kriteerium

Reeglina peetakse värskeks seda, mis on juhtunud antud väljaande eelmise ilmumise järel (Hennoste 2001). Kuna päevalehtedega ajakirjad operatiivsuses võistelda ei saa, siis tõenäoliselt ei ole värskuse kriteerium Sporditähes ka kõige olulisem. Lähtutakse pigem sellest, mis on aktuaalne, ajakohane.

Kodeerimisel loen värsketeks kõik tekstid, mis keskenduvad mingile sündmusele, mis on juhtunud ajakirja ilmumise eelse kuu jooksul (värskus kõrge).

Teksti värskus on keskmine, kui ta keskendub viimase kahe kuu sündmustele, kuid ühtlasi kajastab ka nendega seotuid varasemaid sündmusi ja/või eellugu.

Tekst on vähevärsk, kui see keskendub sündmustele, mis jäävad mitme kuu tagusesse aega, kuid, milles esineb siiski viiteid ka viimasele või eelviimasele kuule.

Lood, milles puuduvad viited viimasele või eelviimasele kuule - „värskus puudub”.

Lisaks mõjutavad teksti värskuse kodeerimist ka võimalikud viited lähitulevikku.

C7 Aktuaalsuse kriteerium

Spordis on üldiselt võistlusperiood jagatud hooaegadeks st talvel on päevakajalisemad suusaspordisündmused, suvel kergejõustik, jalgpalli hooajad on teatavasti kevad-sügisese, korvpallis ja võrkpallis sügis-kevadised, mitmed sarjad kestavad suuresti läbi hooaja ja on koguaeg aktuaalsed (Hennoste 2001). Need on pikka aega kestvad ehk jooksvad sündmused, mille kohta lugeja ootab pidevat infot. Seega kui korvpalli meistriliiga karikamängude ajal ilmuv jutt mustanahaliste mängijate rohkusest Eesti liigas on aktuaalne, siis suvel ilmuv portreelugu noorest laskesuusatajast on kahtlemata ebaaktuaalne. Teiseks on olemas ka lugejate seas omavahel räägitud nähtused, mis rahva huvi tõttu on populaarsed. Näiteks sportlaste eraelu või võidusõitjate siirdumine uude meeskonda.

Kodeerimisel ja aktuaalsuse kriteeriumi määramisel arvestan kolme aspekti.

- A) Kui aktuaalne on teksti ilmumise ajal antud ala.
- B) Kui aktuaalne on teksti ilmumise ajal antud tegelased (sportlased).
- C) Kui aktuaalne on teksti ilmumise ajal konkreetne teema.

Konkreetse spordiala, teema või sportlase aktuaalsuse määratlemisel mingil kindlal ajahetkel lähtusin enda pikkajalisest ja järjepidevast spordijälgimisest omandatud teadmistest, lisaks konsulteerisin mõne teksti aktuaalsuse määratlemisel ka Sporditähe ajakirjanikega.

C8 Positiivne ja negatiivne sündmus uudisväärtnusena

Antud kategooria ülesandeks on välja selgitada, kui palju kirjutatakse sportlaste õnnestumistest ja headest esinemistest ja kui palju ebaõnnestumistest ning probleemidest. Kuna pea igat kangelat esitleb meedia kas kui positiivset või negatiivset tegelast, siis antud kriteeriumi määratlemisega ei tohiks väga palju probleeme tulla. Kodeerimisel lähtun sellest, kas antud teksti kirjutamise tõukeallikaks oli positiivne või negatiivne sündmus ja milline on ajakirjaniku käsitlemise üldine tonaalsus.

Kommertstekst ja reklaamitava kauba seos spordiga

Kommertstekst on ajakirjandusliku tekstiga sarnane tekst, mida võib muust tekstist eristada teksti tellijate logode ja muu atribuutika abil. Üldjuhul on tegemist noorsportlasi või mõnd spordi ääreala toetava ettevõttega, keda artiklis ka mainitakse. Siiski keskenduvad kommertstekstid pigem spordile ja sportlastele kui teksti tellijale reklaamimisele.

Reklaamitava kauba ja spordi seost kodeerin tugevaks, kui tegemist on konkreetsete spordiahendite reklaamimisega (taastusvahendid, spordivõistlused).

Kaudse seose alla kuuluvad näiteks spordimeedia ja spordirõivaid tootvad firmad (juhul kui ei reklaamita konkreetset sportimiseks kasutatavat jalanõud vm vaid brändi ennast), mis on muutunud popkultuuriosaks ja mille side spordiga on ähmastunud. Nii ei pruugi inimene, kes kannab näiteks Nike'i või Adidase riideid, olla sugugi sportlik.

Kategooria alla „seos puudub” kuuluvad kõik ülejäänud reklaamitavad tooted (näiteks kontoritehnika, toiduained, autod jne).

3.4 Uudisväärtuslikkuse koefitsiendi arvutamine

Et lihtsustada uudisväärtuste kriteeriumide esinemisest arusaamist, arvutasin ma esmalt välja uudisväärtuslikkuse koefitsiendi iga analüüsitud perioodi kohta iga uudisväärtuse kriteeriumi lõikes. Koefitsiendi arvutamisel toetusin suuresti Christiane Eildersi põhimõtetele.

Koefitsiendi arvutamine toimub järgnevalt: hinnang „kõrge” on võrdne kolme punktiga, „keskmine” kahe punktiga ja „madal” ühe punktiga. Mingi uudisväärtuse kriteeriumi puudumine tähendab aga miinus ühte. Seega väärtuse puudumise ja hinnangu „madal” vahel on jäetud skaalal suurem vahemaa, kui uudisväärtuse esinemise erinevate intensiivsustaste vahele.

Mingi hulga tekstide uudisväärtuse koefitsiendi arvutamiseks tuleb lihtsalt hinnangute arvulised väärtused liita ja jagada kodeeritud tekstide hulgaga. Selle tulemusel saame numbrit, mis jääb vahemikku -1 kuni 3.

Antud koefitsient väärtustab seega pigem uudisväärtuse esinemisesagedust. Näiteks kahe teksti, millest ühes puudub mingi konkreetne uudisväärtus ja teises on see „kõrge”, uudisväärtuslikkuse koefitsient on 1,0. Samas kui ühes tekstis on mingi uudisväärtus saanud hinnangu „keskmine” ja teises „madal”, siis on nende koefitsient 1,5. Seega kordan: antud meetodikas kasutatav skaala on koostatud väärtustamiseks esmajoones uudisväärtuse esinemisesagedust ja alles seejärel intensiivsuse taset.

4. TULEMUSED

Kontentanalüüsi koondtulemused on tabelis nr 1, mis on paigutatud lissasse. Lisaks on seal toodud tulemused ka erinevate aastate lõikes (tabelid 2-6).

4.1 Formaalsed kriteeriumid

Teksti autor

164 meesautori kõrval kohtasin vaid ühte (!) naisautorit. Kuuel korral oli autoriks märgitud mingi asutus või institutsioon. Väga palju (22%) esines ka tekste, mille autori kohta märked puudusid. Seega masendavalt suur osa tekstidest on toodetud meeste poolt – kajastus on esitatud meeste vaatekohast. Tõenäoliselt tuleneb sellest ka ajakirja läbiv meestekeskus: kirjutatakse meestest ja meestele. Peamiselt kirjutatakse meessportlastest ja kontaktsetest aladest (jalgpall, korvpall), praktiliselt kõrvale on jäetud naiselikud graatsilised alad nagu ujumine, vettehüpped, iluvõimlemine, võistlustants, iluuisutamine jne. Ja neil harvadel juhtudel, kui antud alasid käsitleti, siis oli küsimuse asetus tavaliselt järgmine: kas antud alasid saab nende subjektiivsete hindamiskriteeriumite tõttu üldse spordi hulka arvata?

Ajakirjandusliku materjali žanr

Erinevate žanrite hulgas on arvuliselt enim esindatud uudislood (27%), portreelood (17%) ja arutlevad žanrid (15%). Muude žanrite alla liigitunud lugude osakaal kujunes ka üllatavalt suureks – 26%. Üllataval kombel ei leidnud ühtegi teksti, mida oleks saanud määratleda kui reportaaži.

Veelgi ühtlasem on jaotus mahuliselt (vt tabel 8). Sporditähe leheruumi on kõige rohkem saanud portreelood (22%), uudislood (17%) ja intervjuud (15%). Muude žanrite lehemahut oli 28%.

Tabel 8. Leheruumi mahuline jaotus žanrite lõikes (%)

Žanr	1992	1995	1998	2001	2004	Kokku
Portreelood	44	18	24	11	23	22
Uudislood	14	13	15	24	19	17
Intervjuud	18	14	17	5	23	15
Arutlevad žanrid	12	10	7	6	15	9
Probleemlood	3	3	4	24	7	8
Reportaaž	0	0	0	0	0	0
Muud žanrid	9	43	33	30	14	28

Vaadates žanrite arvu ja mahtu üksikute aastate lõikes, võib öelda, et Sporditāhes pole kindlat malli välja kujunenud, kuidas leheruum peaks žanriliselt jaotuma. Nii kulub 1992. aastal tervelt 44% leheruumist portreelugudele, kuid 1995. aastaks on see taandunud 18%-le. Vastupidist muutumist näitab muude žanrite osakaal – 9%lt tõuseb 43%-ni. 1998. aastal on endised need kaks žanrit kõige mahukamad (muud – 33%, portreed – 24%). 2001. aastal on jagunemine veel ühtlasem – muud žanrid 30%, uudisllood 24%, probleemlood 24%. 2004. aastal on kõige mahukamad rubriigid aga taas portreellood (23%) ja intervjuud (23%).

Kuigi mingeid trende on nende kõikuvate numbrite juures raske välja tuua, siis kahte asja tahaks toonitada küll. Esiteks on kõige stabiilsemalt on Sporditāhes ilmunud uudisllood (kõige vähem 13% ja kõige rohkem 24% mahust) ja arutlevad žanrid. Teiseks 1995. aastal lahvatanud žaniline leiutamine (muu žanri alla liigitunud tekstid) on siiski stabiilselt vähenenud ning on taandunud 2004. aastaks 14%-ni.

Teksti iseloom

Kõige enam leidis verbaalse ja pildilise teksti ühendusi – 88% kodeeritud tekstide koguarvust. Ainult fotode hulk oli 7% ja ainult verbaalsete tekstide hulk 5%. Tegemist on täiesti oodatavate tulemustega, kuna tänapäeval on iseenesest mõistetav, et verbaalset teksti illustreerib ka mingi visuaalne element.

Verbaalse teksti ja visuaalse materjali vahetõrõ (mõlema komponendi esinemise korral)

Kõige tihedamini jäi visuaalsete materjalide osakaal $\frac{1}{4}$ ja $\frac{1}{2}$ vahele - kodeeritud lugudest 43%. Alla $\frac{1}{4}$ oli visuaalsete materjalide osakaal 30% lugudest ning $\frac{1}{2}$ või rohkem 27%.

Tekstide arvulise jaotusega on väga sarnane ka nende mahuline jaotus.

Tabel 9. Verbaalse teksti ja visuaalsete materjalide mahuline vahetõrõ (%)

Visuaalsete materjalide osakaal	1992	1995	1998	2001	2004	Kokku
Vähem kui $\frac{1}{4}$	10	65	21	9	27	28
Üle $\frac{1}{4}$ ja alla $\frac{1}{2}$	18	32	58	63	45	46
$\frac{1}{2}$ ja rohkem	72	3	22	29	28	27

Sporditāhe esimesed numbrid, mis ilmusid 1992. aastal meenusid oma pildirohkuse tõttu suisa glamuuriajakirju. Pildimaterjalid võtsid enda alla üle poole ruumist tervelt 72%-l juhtudest. 1995. aasta number oli selles suhtes täielikult muutunud ja antud lugude maht oli

langenud 3%-ni ja kõige pildivaesemate lugude maht tõusnud 10%-lt 65%-ni. Järgmised kolm aastata jooksul olukord tasakaalustus ja keskse rolli saavutas visuaalsete materjalide osakaal $\frac{1}{4}$ kuni $\frac{1}{2}$.

Arvan, et esimesel aastal valitsenud visuaalse ülepakkumise põhjustas ajakirja kokkupanijate vähesus (kaks inimest ei jõudnud lihtsalt nii palju verbaalset teksti toota!) ning lisaks Eesti ajakirjandusmaastikul valitsenud üldine värvikus ja vastandumissoov nõukogudeaegsele pildilisele tagasihoidlikkusele. Lisaks avardusid loomulikult ka tehnilised võimalused. Kolme aastaga toimunud ümbersündi võiks seletada ajakirja nn tõsinemise, oma stiili tekkimise ja teatud määral ka pildilise materjali raskenenud kättesaamisega.

Kes või mis on fotol?

Lugusid, mida illustreerisid üksnes meeste pildid, oli kokku 75%. Lugusid, mida illustreerisid üksnes naiste pildid, oli 10% ja lugusid nii meeste kui naiste piltidega oli 14%. Väikeste erinevustega esinesid samad tendentsid ka tekstide mahulises arvestuses (tabel 10).

Tabel 10. Tekste illustreerivate fotode sooline jaotuvus (% kodeeritud tekstide üldmahust)

Kes on fotol?	1992	1995	1998	2001	2004	Kokku
Üks või mitu meest	86	70	63	74	77	72
Üks või mitu naist	8	4	8	8	11	8
Mehed ja naised	6	27	29	17	11	20
Sportivahendid	0	0	0	1	1	<1

Kuna sport on väga isikukeskne, siis on üsna oodatav, et fotodel on peaaegu 100%-il juhtudest inimesed. Kui esimesel analüüsitud aastal oli üldjuhul kasutuses üsna kindel mall, et kui tekst rääkis kas meestest või naistest, siis illustreerisid seda ka vastavast soost sportlased, siis edaspidi on üha enam kasutatud fotodel mõlema soo esindajaid. Olgugi, et tekst alati mõlemat sugu ei puuduta.

Reklaami ja kommertstekstide osakaal

Keskmiselt on Sportitähes reklaamile ja kommertstekstile kuulunud 30% ajakirja mahust. 1992. aastal oli see 37%, järgnevad kolm vaadeldud aastakäiku alla 29% ja aastal 2004 tõusis see 35%-ni.

Reklaam- ja kommertstekstide hulgas kõige populaarsem valdkond on spordiga mitte seotud reklaam, mida oli Sporditähes keskmiselt 18%. Kommertstekstid võtsid enda alla 5%, spordiga kaudselt seotud reklaamid 4% ja spordiga otseselt seotud reklaamid 4% üldmahust. Järjest on kasvanud spordiga otseselt või kaudselt seotud reklaamile kuuluv osa – 6%, 8%, 7%, 9%, 12%. Kui 1992. aastal võttis spordiga mitte seotud reklaam enda alla 31%, siis aastaks 1995 vähenes see ligi poole võrra ning sinna suurusjärku on see ka püsima jäänud.

Tabel 15. Reklaami osahulk ajakirja üldmahust (%)

Reklaami tüüp	1992	1995	1998	2001	2004	Kokku
Otseselt spordiga seotud reklaam	3	4	1	5	9	3
Kaudselt spordiga seotud reklaam	3	3	5	4	4	4
Spordiga mitte seotud reklaam	31	16	14	15	16	18
Kommertstekst	0	5	8	3	7	5
Kokku	37	29	28	27	35	30

Kindlasti oli ka reklaamihulk (37%) põhjuseks, miks 1992. aasta Sporditäht jättis endast pigem glamuuri või –trendiajakirja mulje. Süvendada aitas seda muljet spordiga mitteseotud reklaami hulk, mida esimesel ilmumisaastal esines sama palju kui hilisematel aastatel reklaami kokku.

Spordiga seotud reklaami osahulga suurenemine on igati loomulik. Iga aasta, mis Sporditäht on ilmunud, on kinnistanud tema lugejaskond, tekkinud on teadmine ajakirja olemasolust, ajakirjal on hakanud tekkima oma traditsioonid. Seega spordiga seotud reklaamipakkuja jaoks on Sporditäht ajakirjade hulgas ainulaadne võimalus jõudmaks õige sihtgrupini. Samas on Sporditähe nn oma näo tekkimine ilmselt ka põhjus, miks on vähenenud spordiga mitteseotud reklaami hulk. Esiteks on väljaandjad huvitatud tõenäoliselt pigem sporditemaatilistest reklaamidest, teiseks on reklaamipakkujad mõistnud, et ilmselt saab näiteks seebi ostjate sihtgrupini jõuda natuke paremini muid väljaandeid kasutades.

Hea võimalus on Sporditäht ka ettevõtetele, kes soovivad kujundada endale spordilembeste asutuste mainet. Seega peale 1992. aasta numbreid on Sporditähes oma koha leidnud kommertstekstid, mis ühest küljest tutvustavad vähetuntuid sportlasi ja spordialasid ja teisest küljest jätavad hea mulje ja tagavad piisava reklaami tekstide eest maksnud ettevõtetele.

4.2 Sisu puudutavad tulemused

Mis tasemel sporti kajastatakse?

Üsna selgelt asub rõhuasetus tippspordil. Kui lugude arvult kuulub tippspordile 75%, siis lehemahust aga veel rohkem – 84% (vt tabel 11). Lugude arvuliselt jaotuselt järgneb tippspordile massiline saavutussport (13%), tervisesport (7%) ja noortesport (4%). Lugude mahuliselt jaotuselt on teiste tasemete kajastamine veelgi tagasihoidlikum (vt tabel 11).

Tabel 11. Kajastatava spordi tase (% üldmahust)

Tase	1992	1995	1998	2001	2004	Kokku
Tippsport	95	89	74	87	81	84
Massiline harrastussport	2	9	15	8	12	10
Tervisesport	3	2	8	1	6	4
Noortesport	0	0	3	5	1	2

Erinevaid aastaid vaadates tuleb välja, et peale 1992. aasta numbrit on tippspordi kõrvale leidnud siiski koha ka madalamal tasemel sport. Kui 1992. aastal kuulus massilisele harrastusspordile, tervisespordile ja noortespordile kokku 5% üldmahust, siis järgmised aastad on see stabiilselt olnud üle kümne protsendi – 11, 26, 14, 19.

Liigne keskendumine tippspordile on negatiivne mitmel põhjusel. Esiteks muutub spordikajastus pelgalt meelelahutuslikuks - langeb regulatiivse rolli tähtsus. Noortespordi kajastamine annaks meie noortele spordi tegemiseks lisamotivatsiooni - sport muutuks noorte hulgas prestiižemaks, harrastajate hulk kasvaks ning seeläbi paraneks noorema generatsiooni tervislik seisukord. Sama lugu on ka tervisespordi ja massilise saavutusspordiga. Meedia peaks neid rohkem väärtustama, inimesi sportimise võimalustest rohkem teavitama. Eesti spordimeedia seda aga eriti teha ei armasta, kohati isegi töötab sellele vastu. Nii oli mõnda aega üsna aktuaalne küsimus, kas veteranide sport on üldse vajalik ning üks domineerivatest seisukohtadest oli, et tegemist on pigem enesealandusega ja spordi mõnitamisega. Ka Sporditäht näitab oma suhtumist madalamal tasemel sporti, andes neile minimaalselt leheruumi. Õnneks on olukord natukene paranenud.

Teema seotus Eestiga

Tekstide arvuline jaotus lähtudes teema seotusest Eestiga näitab, et 65% on Eestiga seotud. Neist 35% on kõrgema prominentsusega teemad ja 31% madalama prominentsusega. Eestiga mitteseotud lugude arvust tervelt 32% on prominentsemad ja vaid 3% madala prominentsusega teemad. Ka mahulised on jõujooned samad – 66% üldmahust puudutab kodumaist sporti (vt tabel 12).

Kui vaadelda muutusi ajas, siis 1992. aastal kuulus vaid 3% Eestiga seotud madala prominentsusega teemadele. Juba 1995. aasta numbrites oli see 34% ja on sellest ajast omanud kindlat kohta Sporditähes. Viimastest kahest vaadeldud aastast on aga kadunud Eestiga mitteseotud madala prominentsusega teemad.

Tabel 12. Teema seotus Eestiga (% üldmahust)

Seotus	1992	1995	1998	2001	2004	Kokku
On seotud (prominentsus kõrge)	62	22	40	26	53	38
Ei ole seotud (prominentsus kõrge)	32	43	26	36	24	33
On seotud (prominentsus madal)	3	34	33	39	23	28
Ei ole seotud (prominentsus madal)	3	1	<1	0	0	1

Seega Sporditäht on alati tähelepanu pööranud pigem kodumaisele spordile kui piiritagusele tippspordile. Lähtudes Hennoste jaotusest, võiks öelda, et Sporditähe kajastus on pigem patriootilise kui meelelahutusliku iseloomuga. Ühest küljest on positiivne, et on suurenenud vähemprominentsete teemade kajastamine – see annab madalamal tasemel spordile suurema võimaluse jõuda meediasse. Samas on Eesti-sisese spordi kajastamises juba välja kujunenud teatavad meedia meelisobjektid (peamiselt kodused pallimänguliigad) ning neile keskendutakse juba häirivalt ja põhjendamatult palju. Eestiga seotud prominentsete teemade kajastamise suhteliselt suur kõikumine tuleneb aga suurvõistlustest - nii tõusis nende osakaal Ateena olümpiamängude aastal kaks korda võrra.

Kohalikku spordielu kajastavas tekstis figureeriva sportlase rahvus

Vaid 123 tekstis 219st sai seda näitajat määratleda, kuna paljudel juhtudel räägiti alast tervikuna ning ei nimetatud konkreetseid sportlasi. Tervelt 86% tekstidest kajastas eestlaste tegemisi, 5% kohalike mitteeestlaste omi ja 9% tekstidest käsitles nii eestlasi kui mitteeestlasi. Kõige rohkem said mitteeestlased kajastust seoses sportmängudega (jäähoki, jalgpall, võrkpall), aga ka poksi puudutavates lugudes.

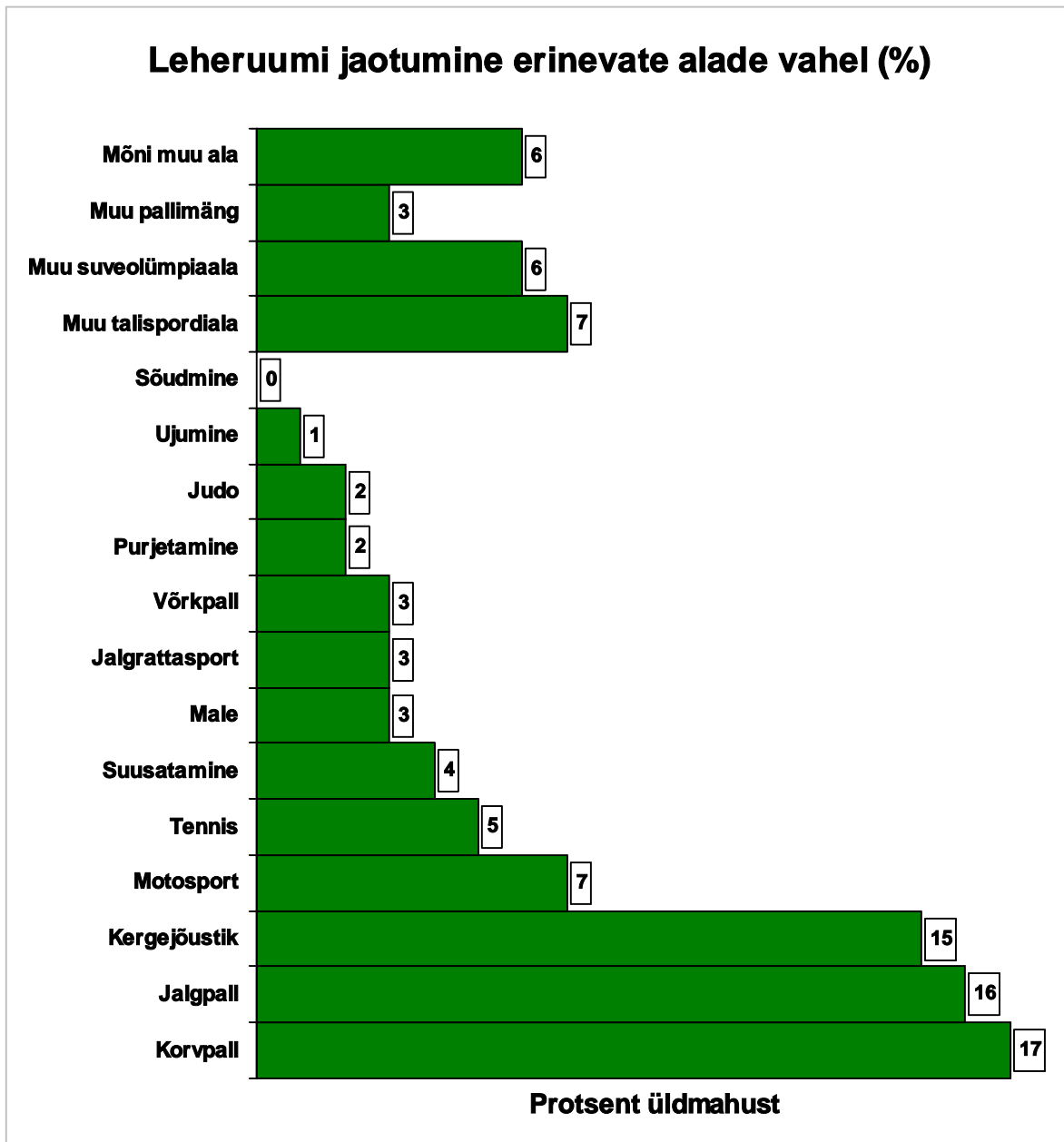
Kui 1992. aastal oli 28st loost tervelt kaheksa rohkemal või vähemal määral seotud mitteeestlastega, siis nelja järgneva aastal tuli selliseid tekste kokku vaid üheksa. Seega mitteeestlaste sporditegemiste kajastamine on muutunud väga marginaalseks. Ajakiri muutub järjest eestlaste kesksmaks, seega pole ka ime, et Emori uuringute andmetel oli 2003. aastal 100% lugejatest eestlased. Kahjuks puuduvad andmed varasemate aastate kohta. Siiski ei Sporditähte pidada mitteeestlaste suhtes vaenulikult meelestatud väljaandeks – ligi 2/3 mitteeestlaste kajastamise juhtudest tegi seda pigem positiivses võtmes.

Kajastatav spordiala

Nii arvuliselt kui mahuliselt võtavad kolm ala Sporditähe sisust enda alla peaaegu poole. Tekstide koguarvust 18% puudutavad jalgpalli, 15% korvpalli ja 13% kergejõustikku. Järgnevad 9%-ga autosport ja muu talisport (suusatamist kui eraldi kategooriat käsitles üllatuslikult üksnes 4% lugudest).

Kuna kategooriate koostamisel arvestasin rohkem praegust hetkeseisu ja alade prominentsust, siis võib täheldada kõikvõimalike „muude” kategooriate (muu olümpiaala, muu talispordi ala, muu pallimäng, mõni muu ala) osatähtsuse vähenemist (1992. aastal 41%, 2004. aastal 20%). Nii näiteks esines esimestel aastatel mitmeid tekste, mis puudutasid maadlust, poksi, laskmist ja kahevõistlust. Samas on aga tõusnud näiteks autospordi kajastamise tähtsus. Üllatuslikult ei olnud üheski kodeeritud ajakirjas ühtki sõudmist või ekstreemspordi puudutavat artiklit. Kahjuks kuulus jäähoki mõne muu talispordi ala alla ning ei ole võimalik eraldi selle kajastamist välja tuua, võin ainult mainida, et arvestades meie peaaegu olematut jäähoki taset (ja seegi on venekeelne), kuulus neile leheruumist üsna arvestatav osa (~4-5%). Kajastuse jagunemisest spordialade vahel annab parema ülevaate joonis 2.

Joonis 2.

See, et kolme kõige domineerivama ala hulgas on jalgpall, näitab üsna ilmekalt, et Sporditähes prevaleerib ala prominentsus ala taseme üle. Sest kui kergejõustikus ja korvpallis on Eestil ette näidata kõikvõimalikke medaleid ja tulemusi, siis jalgpallurite trumbiks on see, et kord kerkiti FIFA edetabelis seitsmenda kümne esimesse poolde. Täiesti seletamatu on fakt, et meile viimasel ajal kõige enam medaleid andnud murdmaasuusatamine kaotab lehemahus näiteks tennisele. Edasi tuleks uurida kajastatava teema sõltumist konkreetsest ajakirjanikust – hetkel tundub, et mõnest teemast kirjutatakse palju üksnes seetõttu, et mitmed ajakirjanikud on antud teemale spetsialiseerunud.

Teksti seotus spordiga

Otseselt spordiga seotud tekste on üsna vähe – 51% kõigist tekstidest. Kõige populaarsemad kõrvalteemad on klubid ja spordijuhtimine ning sportlaste eraelu vastavalt 11 ja 9 protsendiga. Samas sportlaste eraelu on muutunud iga aastaga järjest vähem aktuaalseks ning järjest on tõusnud spordi ja sportlaste rahastamise olulisus. Praktiliselt täiesti on kõrvale jäetud treenerid, kohtunikud ja fännid. Spordi kajastamise kohta meedias on tekste ilmunud väga tendentslikult. Parema ülevaate leheruumi jagunemisest annab tabel 13.

Tabel 13. Teksti seotus spordiga. (% üldmahust)

Seotus spordiga	1992	1995	1998	2001	2004	Kokku
Otseselt sporti puudutav tekst	41	71	35	63	47	54
Klubid ja spordijuhtimine	15	7	26	10	4	12
Sportlaste eraelu	28	15	12	5	0	12
Spordi rahastamine	0	1	6	10	11	5
Spordi kajastamine meedias	8	0	9	0	15	5
Spordimeditsiin, doping	0	0	4	6	5	3
Kohtunikud, treenerid	4	1	1	0	2	1
Fännid	0	0	3	0	0	1
Mõni muu kõrvalteema	8	0	9	0	16	7

Kui arvestada, et kogumahust vaid 54% oli otseselt spordi kui võistlusega seotud ja ülejäänud 46% tegeles kõikvõimalike spordi kõrvalteemadega, siis Hennoste järgi viitab see pigem meelelahutuslikule mitte patriootilisele meediakajastusele.

Ainus valdkond, mis on kogu aeg stabiilselt kasvanud, on spordi rahastamine. See on ka üsna oodatav, kuna sport on muutunud suureks ärivaldkonnaks ja kuna Eesti oli kuni 90ndateni kommunistliku süsteemi osa, siis antud protsessid toimusid kapitalistlikku ühiskonda siirdudes lihtsalt väga intensiivselt. Ja kui 1992 ei kirjutatud spordi rahastamisest üldse ja kolm aastat hiljem kulus sellele vaid 1% üldmahust, siis juba 2001. aastal kuulus antud valdkonnale kümnendik lehemahust.

Mis soost sportlasest kirjutatakse?

Antud kategooriat oli võimalik kodeerida 178-s tekstis. Neist 83% käsitlesid täielikult või peamiselt meestesporti, 10% täielikult või peamiselt naistesporti ja 7% kätkesid endas mõlemaid sugupooli. Naiste spordi populaarsemaks muutumise tendentsi märgata ei ole, pigem vastupidi. Mõningal määral on kasvanud mõlemaid sugupooli kätkevate lugude arv. Peaaegu täpselt samad andmed saame, kui vaatlema tekstide soolist jagunemist arvestades leheruumi (vt tabel 14).

Tabel 14. Tekstis kajastatava sportlase sugu (% üldmahust)

Sugu	1992	1995	1998	2001	2004	Kokku
Mees	87	75	64	77	80	75
Peamiselt mees	0	12	12	0	13	8
Mõlemad sugupooled	2	3	19	16	0	9
Peamiselt naine	1	2	0	0	0	1
Naine	9	8	6	7	8	7

Antud meestekeskus tuleneb arvatavasti meesautorite masendavast ülekaalust. Siiski ei ole see ainuke põhjus. Teine põhjus on kahtlemata see, et Eesti naiste sport on märksa madalamal tasemel ning ka harrastajate arv on oluliselt väiksem. Ja kui Sporditähe jaoks on atraktiivsemad meeskondlikud pallimängu alad, siis on üsna mõeldamatu, et kirjutatakse meestega samavõrdselt naiste palliliigadest. Nimelt pole Eestis ainsatki professionaalset võistlusspordi naiskonda. Isegi koondised on vaid nimelised – kokku saadakse vaid üksikuteks maavõistlusmängudeks.

Aladest, kus Eestis on naistipud olemas (suusatamine, ujumine, vehklemine, tennis, sulgpall), kirjutatakse Sporditähes juba üldiselt nii vähe, et sugupoolte vahelist tasakaalu see ei tagaks ka siis, kui nende alade kajastus kalduks pigem naiste poole.

Vaadates aga näites kajastatavate sportlaste soolist jaotust kergejõustiku lõikes, siis siin on pilt märksa parem: ligemale kolmandik tekste käsitleb naisi. Ning arvestades kergejõustiku tippude soolist jaotumust, siis on see üsna õiglane suhe. Seega ei saa öelda, et Sporditäht kirjutab peamiselt meestest seetõttu, et tegijad on mehed. Põhjused on ka nais- ja meessportlaste tasemes.

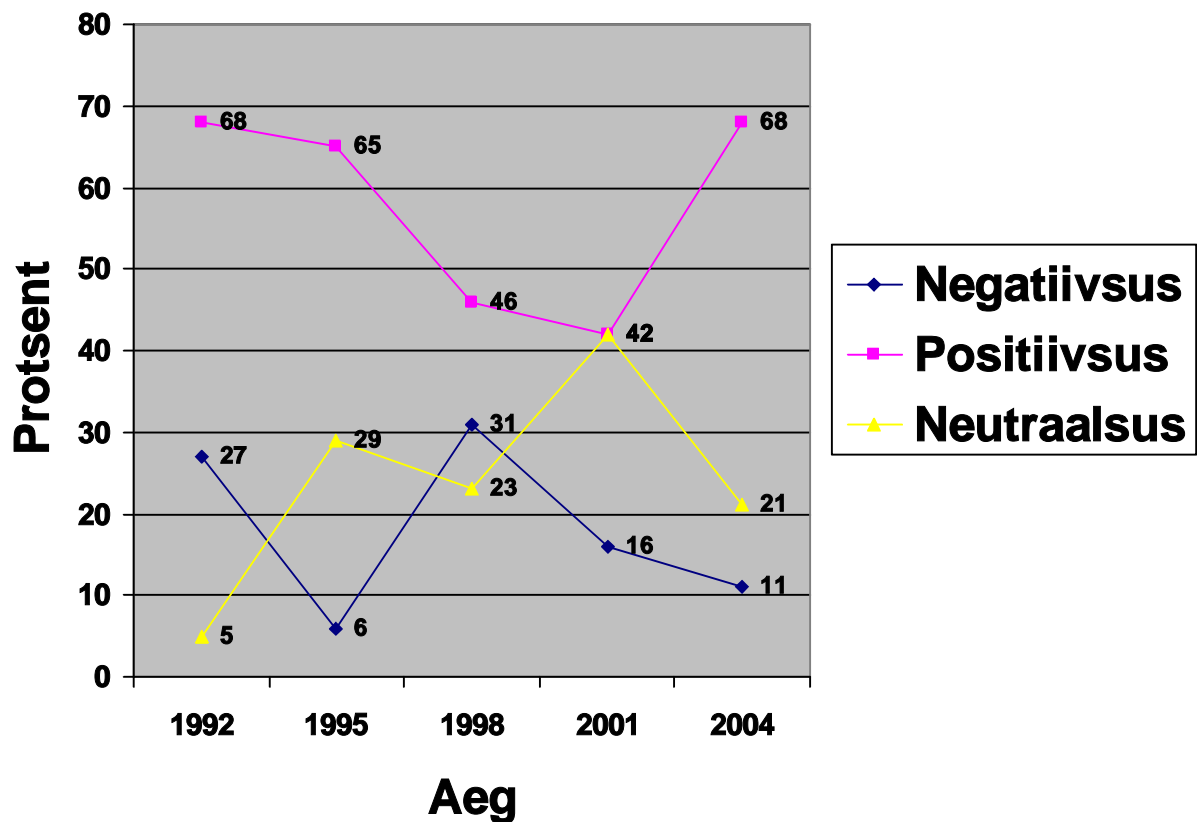
4.3 Uudisväärtuse analüüsi tulemused

Positiivne ja negatiivne sündmus uudisväärtusena

Kui määratleda tekste positiivsus-negatiivsus skaalal, siis suurde ülekaalu jäävad nn „head lood” – 56%. Tasakaalustatud, nii positiivseid kui negatiivseid aspekte välja toovaid lugusid oli 25% ja negatiivseid vaid 19%.

Joonis 3. Positiivne ja negatiivne sündmus uudisväärtusena.

Positiivsus ja negatiivsus uudisväärtustena

Kui Sporditäht hakkas ilmuma 1992. aastal, esines positiivselt sündmuselt algimpulsi saanud tekste (68%) märksa rohkem, kui negatiivse olemusega lugusid (27%). Peaaegu täielikult puudusid seisukohta üldse mitte võtvad neutraalsed tekstid (5%).

Võib öelda 1995. aastaks kasvas küll ajakirjanike professionaalsus neutraalsete lugu osakaalu suurenemise näol (29%), kuid samas langes kriitilisus negatiivsete lugude osakaal langes 6%-ni. Kõige kriitilisem aastakäik oli aga 1998. aasta, mil negatiivseid tekste oli koguni 31% ja positiivseid vaid 46%. Tõenäoliselt saab seda seostada Eesti põrumisega Atlanta olümpiamängudel ja spordimeedia üldise kibestumisega, mida võis tol ajal täheldada.

Järgmine olümpiatsükkel oli meile aga edukas ning negatiivsete tekstide arv vähenes 2001. aastaks poole võrra ehk siis 15-ni. Samas ei suurenenud positiivsete tekstide arv, vaid neutraalsete – mõlemad 42%. Aastal 2004 tõusid taas positiivsed tekstid teistele kättesaamatutesse kõrgustesse (68%) ning neutraalsete lugude arv vähenes poole võrra (21%). Samas langes ka negatiivsete lugude osakaal.

Seega, vaadates Sporditähe muutumist sellest aspektist, võib kokkuvõtvalt öelda, et positiivsete lugude osakaal jõudis 2004. aastaks tagasi algse 68%-ni, siis neutraalsus on ometi oluliselt suurenenud tõustes esimese aastakäigu 5%lt 21%-ni. Kaugeleulatuvaid oletusi ja tõlgendusi ei saa selles küsimuses kahjuks siiski teha, kuna antud valdkonnas kuulus kodeerimisele vaid 110 teksti.

Uudisväärtuse koefitsiendid

Erinevate uudisväärtuste esinemise koefitsiendid on toodud ära tabelis 7 (koefitsientide kohta vaata lähemalt metoodika osast lk 28).

Analüüsitud materjali puhul ilmnes, et kõige kõrgema uudisväärtuse koefitsiendi omandab ajakirja Sporditäht lugudes prominentsus (1,36), konfliktus (1,23) ja lähedus (1,22). Neile järgnesid mõju (1,09) ja aktuaalsus (0,88). Kõige madalama uudisväärtuslikkuse koefitsiendiga kriteeriumiteks osutusid erakordsus (0,47) ja värskus (-0,03).

Prominentsus oli alati üks populaarsemaid kriteeriume ning väga suurt kõikumist erinevate aastate vahel ei esine (kõige suurem kõikumine 0,37 ühikut). Erinevalt paljudest teistest kriteeriumitest esines prominentsuse kriteeriumi puhul üsna palju nn keskmisi hinnanguid – keskmine ja madal (kokku 48%). Vaid 23% juhtudest puudus prominentsuse kriteerium täielikult. Seega prominentsus oli vaieldamatult kõige sagedamini esinev uudisväärtuse kriteerium Sporditähes ning tema olulisus on vaadeldud 13 aasta jooksul püsunud muutumatuna. See tähendab aga seda, et mitteprominentseid ehk vähetuntuid isikuid ja nende

tegemisi on Sporditāhes kajastatud minimaalselt – peamine rõhk on pööratud tulemuslikult esinenud saavutussportlastele.

Tabel 7. Uudisväärtuslikkuse koefitsient

Kriteerium	1992	1995	1998	2001	2004	Kokku
Prominentsus	1,4	1,66	1,29	1,26	1,5	1,36
Konfliktsus	0,64	1,94	1,87	0,55	1,45	1,23
Lähedus	0,96	0,76	1,0	1,71	1,5	1,22
Mõju	0,84	1,41	0,81	1,16	1,45	1,09
Aktuaalsus	0,2	0,47	0,68	1,65	1,2	0,88
Erakordsus	0,88	0,53	0,58	-0,01	0,35	0,47
Värskus	-0,8	0,18	0,1	0,42	-0,15	-0,03
Kokku	0,59	0,99	0,9	0,96	1,04	0,9

Konfliktsuse koefitsient tegi aga vaadeldud viie aasta sees läbi väga suured kõikumised – 0,64; 1,94; 1,87; 0,55; 1,45. Näiteks 1995 aastast kodeeritud lugudest ei puudunud konfliktsus kordagi(!). Seda võiks seletada sellega, et kuigi konfliktsus on Sporditāhes lugude selekteerimiskriteeriumina alati olnud oluline (vt Sporditāhe voldik 2004), siis see, kui tugevalt konflikt välja tuuakse, sõltub juba konkreetsetest kaasautoritest. Ning kuna kaasautorid tundusid pidevalt vahetuvat, siis seal tulenevad ka suured kõikumised. Kõikidest kriteeriumitest kõige tihedamini esines konfliktsuse puhul hinnangut „kõrge” – 32%. Seega kolmandik lugusid oli spetsiaalselt fokuseeritud mingi vastasseisu kajastamiseks.

Läheduse kriteeriumi kohta võib öelda, et väikeste tagasilöökidele vaatamata suurenes selle koefitsient 0,96lt 1,5ni. Seega järjest rohkem hakati kirjutama nii Eestis toimunud spordisündmustest, kui ka Eesti sportlastest suurvõistlustel. Samaaegselt vähenes meiega vähemseotud tippspordi osakaal (NBA, NHL, teiste riikide jalgpalliliigad jne). Kõiki nelja eri hinnangut esines selles kriteeriumis võrdselt. Kuid kui esimesed aastad (1992,1995) olid ülekaalus „lähedus puudub” ja „madal lähedus”, siis järgnevad aastad taandusid nad „läheduse kõrge” ja „lähedus keskmine” ees. Samas kui kahel esimesel aastal oli „lähedus puudub” osakaal 36% ja 41%, siis 1998. aastal oli see juba 26% ning kahel viimasel aastal kõigest 10% ja 20%.

Alles tähtsuselt neljandal kohal on uudisväärtuste hulgas mõju kriteerium. Sellegi kriteeriumi koefitsient kõikus aastatega üsna oluliselt ja tundub, et selle kriteeriumi kindel roll uudistevalikul pole veel selgunud. Silma jäi see, et eriti just esimestel aastatel esines väga

harva hinnanguid „kõrge mõju”. Märksa enam puudutati teemasid, tegelasi või sündmusi, mis pole Eestis väga prominentsed ja seega ei lähe suurtele massidele korda. Siiski võib antud kriteeriumi koefitsiendi muutumist analüüsides öelda, et mõju kriteerium on muutumas järjest olulisemaks. Rohkem kirjutatakse prominentsematest aladest ja sportlastest. Aga üks Eesti spordimaastikul 90ndate alguses valitsenud segane ja üsna kirju seis on settimas ja alade prominentsushierarhia joonistub iga aastaga järjest selgepiirilsemalt välja.

Aktuaalsuse kriteerium muutus viie vaadeldud aasta jooksul väga oluliselt, nimelt kasvas koefitsient tublisti. Kui 1992. aasta jõulu-erinumbris ei kohanud ma vist ühtegi talispordi artiklit, siis iga aastaga paranes seis jõudsalt – järjest enam on Sporditähe sisu hakanud sõltuma võistlusperioodidest, enam kirjutatakse aktuaalsetest probleemidest ja päevakajalistest sportlastest. Usun, et osaliselt tuleneb aktuaalsuse kriteeriumi tähtsuse tõus Sporditähe kui ajakirja süsteemi arenemisest. Kui esimesel aastal kirjutasid peaaegu kõik lood vaid kaks inimest (Donatas Narmont ja Indrek Schwede), siis nüüdseks on loodud spetsiaalne Sporditähe kolleegium, on olemas püsiautorid ja oluliselt on laienenud kaasautorite võrgustik. Seega ühe enam saab tegeleda ajakirja sisulise planeerimisega. Laienenud liikmeskond võimaldab spetsialiseerumist konkreetsetes valdkondades, mis omakorda võimaldab erinevates spordialades paremini orienteeruda ja üha vähemaks on jäämas lehekülgede täitmine aktuaalsuse printsiibist vaadates juhuslike tekstidega.

Kui rääkida aktuaalsuse erinevatest tasemetest, siis populaarsemad variandid olid „puudub” 41,9% ja „kõrge” 28,2%. Aktuaalsuse puudumine on küll vähenemas, aga ometi on sellel veel kindel koht ajakirjas. Iseenesest pole see sugugi paha - nõnda säilitab ajakiri mitmekülgust, värvikust, ootamatust ning toob lugeja ette uusi sportlasi ja spordialasid. Samuti nõuab mitteaktuaalsete teemade tõstatamine rohkem tööd ajakirjanikult ega lase ajakirja muutuda ettearvatavaks.

Erakordsuse kriteerium pole Sporditähes kunagi väga oluline olnud ja selle tähtsus vaadeldud perioodil pigem langes kui tõusis. Erakordsuse komponente eraldi vaadates oli kõige populaarsem ootamatus, mis esines 35% kodeeritud lugudes, järgnesid ülivõrdelisus (27%) ja kurioosum (25%). Kui ülivõrdelisuse ja ootamatuse osatähtsus pole aastate jooksul oluliselt muutunud, siis kurioosumite osatähtsus on märgatavalt langenud ning kahel viimasel vaadeldud aastal ulatus see vastavalt vaid 15 ja 5 protsendini.

Väga harva on esinenud kaks või kolm komponenti samaaegselt – seega erakordsus pole tekstides tavaliselt olnud peamiseks fookuseks ja kirjutamise ajendiks. Seega võib väita,

vaadeldud materjalid taotlesid sensatsioonilisust üsna harva ning selle osakaal on järjest langemas. Üllatavalt vähe on tähelepanu pööratud ülivõrdelisusele, mis oleks spordi puhul loogiline – on ju tegu kõikvõimalike rekordite ja tipptulemustega.

Vaadeldud kriteeriumitest kõige vähemoluliseks osutus värskus, mille koefitsient oli -0,03. Kui 1992. aasta numbris oli väga raske värskaid tekste leida(-0,8), siis 1995(0,18), 1998(0,1) ja 2001 (0,42) asi paranes natuke. Siiski langes viimasel vaadeldud aastal see koefitsient taas (-0,15), nii et tõusutrendist selle põhjal rääkida ei saa. Kõikidest kriteeriumitest kõige rohkem esines just värskuse puhul hinnangut „värskus puudub” – 66%. Tulemused on tegelikult üsna oodatud, kuna ajakiri ei suuda ega peagi värskuses konkureerima tihedamini ilmuvate väljaannetega, vaid pigem andma pikemaid ja sügavamaid analüüse ja kommentaare aktuaalsetel teemadel. Siiski kui 66%-i tekstidest ei puuduta kahe viimase kuu jooksul juhtunud sündmusi ega ka lähitulevikus toimuva hakkavaid sündmusi, võib väita, et ajakirja sisu on natuke aegunud – jõuab lugejani liiga suure ajalise nihkega. Kokku analüüsisin uudisväärtusi 124 tekstis.

5. DISKUSSION JA KOKKUVÕTE

5.1 Hüpoteeside paikapidavus

Uudisväärtuste kriteeriumid

Kõige populaarsemad uudisväärtuse kriteeriumid on lähedus, konfliktus ja prominentsus

Antud hüpotees pidas täielikult paika – kõige olulisemad uudisväärtusekriteeriumid oli tõesti lähedus, konfliktus ja prominentsus. Kui prominentsus on Sporditähes alati olnud väga oluline selektsioonikriteerium, siis konfliktuse koefitsient tegi vaadeldud viie aasta jooksul läbi väga olulised kõikumised. Konfliktus on iseenesest olnud siiski alati oluline, kuid koefitsiendi kõikumine tuleneb pigem sellest, mis määral on konflikt tekstis välja toodud. Läheduse tähtsus on aga järjest kasvanud.

Selle põhjal, et just antud kriteeriumid osutusid kõige olulisemateks, võib väita, et Sporditähe spordikajastus omab teatud patriootilist iseloomu (eelistatakse lähedasi sündmusi). Eestis toimuvatest võistlustest ja eestlaste piiritagustest võistlustest kirjutamine aitab lugejais tekitada rahvuslikku uhkust, annab võimaluse samastada kaasmaalastega ja on osaks identiteedi loomise protsessist.

Lisaks võib väita, et Sporditäht on pigem orienteeritud tippspordile (raske on leida prominente spordi madalamatelt tasanditelt) ning on suhteliselt terav ja julge ning oskab spordist leida ja välja tuua erinevate sportlaste, asutuste ja spordialade vahelisi kokkupõrkeid ja konflikte. Samas on suudetud hoida kvaliteetajakirjandusele omast joont ning vältitud liigset tähelepanu sensatsioonile. Kui uudisväärtuste kriteeriumitest Sporditähele midagi etteheita, siis seda, et Sporditähe tekstid on suhteliselt ebavärsked ja kohati isegi ebaaktuaalsed. See tähendab Sporditäht pakub osaliselt aegunud teksti, mis võib just peamiselt potentsiaalseid uusi lugejaid eemale peletada. Siiski on aktuaalsuse kriteerium muutunud Sporditähes üha olulisemaks.

Läheduse kriteerium on muutunud järjest vähemtähtsamaks

Hüpotees ei pidanud paika, tegelikult võis täheldada täiesti vastupidist tendentsi – läheduse kriteeriumi koefitsient kasvas 13 aasta jooksul. Eriti kõrge oli see kahel viimasel analüüsitud aastal.

Hüpoteesi välja pakkudes lähtusin oletusest, et 90ndate alguses, kui Eesti oli just iseseisvunud, oli meedia kui rahva ühendaja ja patriootilisuse kasvataja roll suurem ja samas võimaliku lugejaskonna hulgas valitsesid isamaalised meeleolud. Tuleb aga välja, et kui algusaastate Sporditäht kajastas märksa rohkem küll Põhja-Ameerika palliliigasid, rahvusvahelist jalgpalli ja ka lihtsalt üksikuid oma ala tippportlasi, siis nüüd on pööratud näoga rohkem Eesti poole ja räägitakse meile lähedasematest sündmustest.

Kui üritada seda nähtust seletada, siis üks põhjuseid on minu hinnangul see, et esimestel aastatel kasutati suhteliselt palju tõlketekste, nüüd on nendest praktiliselt loobutud. Seega on kodumaisest spordist kirjutamine palju odavam, kui saata ajakirjanik välismaale võistluse juurde või üritada informatsiooni hankida läbi telefoni. Teine põhjus on ka Eesti spordi üldine areng ja süsteemsemaks muutumine. Näiteks on meil peale kasvanud terve plejaad andekaid motosportlasi, seega rahvusvahelised motostaarid enam Sporditähte ei mahu. Analoogetulemuse on andnud ka Eesti jalgpalli areng – esimestel aastatel ei olnud lihtsalt põhjust mitte millestki kirjutada, nüüd aga saadakse tugevatelt vastastelt punkte ning meediahuvi on põhjendatum. Laiemaks on muutunud ka koduse kergejõustiku kandepind – kui üheksakümnendate alguses oli meil mõned üksikud tipud, vana süsteemi jäänukid, siis nüüdseks on igati korralikult hakanud tööle järelkasvu jaoks loodud meeskonnad ning huvi orbiidis olevate sportlaste ring on märksa suurem.

Sporditähe sisu muutumine 1992-2004

Meeste spordist kirjutatakse palju rohkem kui naistespordist

Fotodel kujutatakse naisi sagedamini kui tekstis

Mõlemad hüpoteesid pidasid üldjoontes paika. Meeste sporti käsitles 83%, naiste sporti 8% ja mõlemaid sugupooli kätkes 9% Sporditähe mahust. Kahjuks ei olnud mingit märki selle kohta, et senised jõujooned muutuma võiksid hakata.

72% tekstide fotodel esines ainult mehed, 8% ainult naised ja 20% tekste illustreerisid nii mehed kui naised. Seega kui naissugupoole käsitlemine verbaalses tekstis ja fotol on võrdne, siis mõlemaid sugupoole kajastavad visuaalseid materjale esines 11% rohkem kui verbaalseid tekste. Seega kasutab Sporditäht paljudel juhtudel meeste sporti kajastava verbaalse teksti illustreerimiseks mõlemaid sugupooli kujutavaid fotosid. Üksikuid aastaid vaadates on seis veelgi drastilisem: 2004. aastal kirjutati naistest ja mõlemast sugupoolest kokku 8% tekstides, samas fotodel olid naised või mõlemad sugupooled 22% tekstidest. Seega naisi kasutatakse

tõepoolest kohati vaid „visuaalseks illustatsiooniks”, mille eesmärk on lugejaskonnale (peamiselt mehed) ajakirja mitmekülgsemaks, ligitõmbavamaks, huvitavamaks teha. Kindlasti lisavad antud materjalid meeslugejate jaoks ka seksuaalset elavust.

Kui hakata otsima põhjuseid, miks kirjutatakse peamiselt meeste spordist, siis kindlasti ei saa mööda vaadata meesautorite suurest ülekaalust (219 tekstist vaid ühe autor oli naine). Selge on see, et Sporditäht peegeldab reaalsust läbi meeste vaatenurga ja seetõttu pole meediakajastus sooliselt neutraalne.

Ka meeslugejaid on rohkem, kui selles aspektis on seis siiski võrdsem – 63% mehi ja 37% naisi. Kindlasti võiks oodata, et kui kolmandik lugejatest on naised, siis naiste spordile pühendatakse ruumi rohkem kui 8%. Vähe kirjutatakse ka naiselikest aladest, domineerivad maskuliinsed kontaktspordialad. Siiski on Sporditähe olukord parem, kui võrrelda seda erinevate USA-s läbiviidud uuringutega, mis andsid meeste spordi osakaaluks 85-95%.

Kindlasti on üks põhjus, miks Sporditähes naissportlastest vähem kirjutatakse see, et Eesti naissportlastel sportlik tase on võrreldes meestega madalam. Eriti oluline on see vahe aladel, mis on Sporditähes kõige olulisemad – jalgpall, korvpall. Samas on mitmedki Eesti naistipud üsna pressivaenulikud – Kristina Šmigunil oli veel mõnda aega tagasi veel suured probleemid pressiga suhtlemisel, Jane Salumäe võttis endale vahepeal Hispaania kodakondsuse ja mitmed naistipud ei valda hästi riigikeelt. Seega oleks nagu naissportlastest vähem kirjutamine teatud määral õigustatud.

Samas kui me vaatame välismaise spordi kajastamist, siis ka sealgi on naissportlastele pühendatud lugude osakaal langenud ja viimasel kahel aastal suisa olematuks taandunud - 29%, 17%, 10%, 0, 0. Seda ei saa enam vabandada naissportlaste üldise madalama tasemega, sest kuigi meeste spordis on maailma absoluutsed tipud, on ka naiste spordis põnevust, intriige ja duelle. Ja nii mõnelgi graatsilisemal alal on ju just naised parimad. Seega ainus järeldus, mida siit teha saab, on see, et läbi ajaloo on välja kujunenud, et meeste sport on lihtsalt uudisvääruslikum kui naiste sport ja uudise selekteerimisel on sportlase sugu üks lisakriteeriumeid.

Kõige enam kajastatakse jalgpalli, korvpalli ja suusatamist

Antud hüpotees pidas paika osaliselt. Nimelt kajastati kõige enam küll jalgpalli (16%) ja korvpalli (17%), kuid suusatamine pälvis vaid 4% Sporditähe mahust ja oli alade edetabelis alles kuuendal kohal.

Suusatamise vähest kajastamist ei saa ka seletada puudulikult moodustatud valimiga, kuna kõik kuud said kaetud. Pealegi on suusatamise hooaeg pikk ning ala on aktuaalne kuue kuu vältel. Võibolla sai hüpotees püstitatud liiga ennatlikult: maailmatippu tõusid esimesed eestlased ju alles 90ndate lõpus. Seega ka varasematel aastatel suusatamist eriti ei kajasta. Lisaks tundub, et individuaalspordialad (eriti vastupidavusalad) pole Sporditähe jaoks atraktiivsusele võrreldavad võistkondlike pallimängudega, mis ühtekokku pälvisid ligi 60% üldmahust. Olümpiaalade kajastamises puudub regulaarsus, aktuaalseks muutuvad nad olümpiatsükli käigus.

Kindlasti näitavad tulemused seda, et Sporditähe uudise selektsioonikriteeriumina on ala prominentsus märksa olulisem kui eestlaste tase antud alal. Nii saab näiteks jalgpall väga suure lehemahu, kuid eestlastele edukad suusatamine, rattasport, judo jäävad leheruumis alla isegi tennisele. Antud küsimus vajaks kindlasti põhjalikumat uurimist ning uudisevalimise protsessi uurimist tuleks alustada konkreetsest ajakirjanikust.

Rahva- ja noortesportist kirjutamise osakaal on olnud stabiilselt väike

Üldjoontes võib öelda, et antud hüpotees pidas paika. Noortesporti maht oli keskmiselt 2% ja rahvaspordil 4% ajakirjandusliku materjali üldmahust. Siiski tuleb mainida, et kahel esimesel aastal ei kirjutatud noortesportist ridagi – seega mingi minimaalne tõusutrend on olemas. Rahvaspordi kajastamises esinenud suured kõikumised näitavad aga, et antud valdkond ei ole muutunud ajakirja püsiosaks ja selle esinemine on juhuslik.

Liigne keskendumine kõrgemal tasemel olevale spordile võib viia spordi kui tegevuse lugejast kaugemale ning see asendub spordi jälgimise kui meelelahutusega. Noorsportlastele mõjuks kindlasti väga motiveerivalt, kui neilgi oleks võimalik lugeda oma eakaaslaste saavutustest spordimeedias. Eks üks sportimapanevaid tegureid ole ju auahnus ning enese tõstatamise vajadus. Aga laiemal kõlapinnal saavutamiseks oleks vaja meedia abi. Kui see puudub, võib

nooruk oma saavutusvajaduse rahuldamiseks valida aga mõne teise väljundi, mis saab küll võibolla meedia tähelepanu, kuid ei oma füüsilist iseloomu.

Kahjuks puudus kontentanalüüsist kategooria, mis oleks kontrollinud spordikajastamise sotsiaalseid funktsiooni lähtudes Marju Lauristini jaotusest (vt teooria osa). Kodeerimise käigus jäi mulle aga mulje, et peaaegu täielikult oli kadunud reguleeriv funktsioon (eriti organiseeriv alafunktsioon). Kuigi meie spordipoliitika prioriteediks on just massiline ja madalama taseme sport, ei järgi meedia (Sporditähe näitel) seda, vaid serveerib sporti pigem kui meelelahutuslikku vaatamängu.

Eesti spordi kajastamise osakaal on aja jooksul vähenenud

Hüpotees ei pidanud paika. Eesti spordi kajastamise osakaal on pigem kasvanud, kui 1995. aastal oli 65%, siis 2004. aastal oli see 73%.

Antud tulemused näitavad, et järjest enam on hakatud rääkima kohalikust spordist ja sportlastest ja eriti on suurenenud just Eestis toimuvatest sarjadest ja võistlustest kirjutamine. Tegemist on positiivse trendiga, mis viitab Sporditähe patriootilisele meediakajastusele. Samas ei täida Sporditäht integreerivat rolli – kohalikest mitteeestlastest kirjutatakse minimaalselt. Kahjuks ei saa mulle kättesaadavate andmete põhjal analüüsida lugejaskonna kujunemise protsessi – kas 100%-line eestlastest lugejaskond tekkis mitteeestlastest sportlaste ignoreerimise tõttu või lähtuvad ajakirja toimetajad uudistevalikul lugejaskonnast.

5.2 Sporditähe muutumine 13 aasta jooksul

1992. aastal oli Sporditäht väga kirju – palju oli reklaami ja pildimaterjalide hulk oli väga suur. Tervelt 72%-l illustreeritud lugudest võtsid enda alla visuaalsed materjalid enda alla üle poole leheruumist. Lisaks ei olnud suurem osa reklaamist spordiga üldse seotud - see tekitas natuke arusaamatust, et mis ajakirjaga tegu ikkagi on. Üsna arvestatav hulk leheruumist kulus kohalike mitteeestlaste tegemiste kajastamisele. Palju kirjutati ka sportlaste eraelust. Tähelepanu oli pööratud üksnes tippspordi kajastamisele – 95% lehemahust.

1995. aastaks vähenes pildimaterjalihulk drastiliselt ning võib öelda, et pildimaterjali esines isegi napilt. Kui kolm aastat varem käsitlesid tekstid mehi ja naisi eraldi, siis nüüd hakati käsitlema neid ka ühiselt. Reklaami hulk kahanes oluliselt ja üldilme muutus palju asjalikumaks. Antud perioodil esines palju segažanreid ja teisi kirjutisi, mis kuulusid kodeerimisel muude žanrite alla. Sarnaselt 1992. aastaga kirjutati veel suhteliselt palju tänapäevases mõistes vähemprominentsematest aladest – kahevõistlus, maadlus, poks, laskmine, jäähoki jne. 1998. aastal stabiliseerus pildimaterjali hulk – pildivaeseid ja pildirikkaid lugusid on ühtkokku sama palju kui keskmist varianti (pildi osakaal $\frac{1}{4}$ kuni $\frac{1}{2}$ üldmahust). Tippspordikõrvale hakkasid tekkima ka madalama taseme valdkonnad, eriti massiline saavutussport.

Viimaseid kahte vaadeldud aastat kommenteerides võib öelda, et Sporditäht hakkab üha rohkem oma mina leidma – kujunevad välja kindlad koostisosad ja suuri kõikumisi ei esine. Nii on näiteks välja kujunenud kolm spordiala, mille kajastamisele rohkem rõhku pannakse – jalgpall, korvpall, kergejõustik. Ajakiri on muutunud üha Eesti-keskseks. Tippspordi kõrvale on tekkinud ja omavad kindlat kohta ka madalamad spordi tasemed, ent nende osakaal on siiski veel väike. Vähem kirjutatakse sportlaste eraelust ja rohkem spordi rahastamisest. Praktiliselt üldse ei kajastata enam kohalike mitteeestlaste tegemisi. Kadunud on žanriline kirju üldmulje – muu žanri alla liigituvaid tekste leidub väga vähe. Ka reklaam on muutunud üha spordikeskseks. Trendina võib veel välja tuua negatiivsuse kui uudisväärtuse taandumise, suurem tähtsus on neutraalsusel. Uudisväärtuse kriteeriumitest on lähedus muutunud järjest olulisemaks, samuti ka tekstide aktuaalsus. Vähem on aga lugusid, mis sisaldavad erakordsuse elemente.

5.3 Kokkuvõte

Antud bakalaureusetöö raames uurisin ajakirjas Sporditäht toimunud sisu muutusi aastatel 1992-2004. Sporditähe valisin seetõttu, et tegemist on hetkel ainukese järjepidevalt eksisteerinud spordiajakirjaga ning spordiajakirju varem Eestis uuritud ei ole.

Sisumuutuste kaardistamise kõrval selgitasin välja, millised uudisväärtuskriteeriumid on Sporditähes olulisemad ja millised on vähemolulised. Minu peamisi uurimisküsimusi oligi kaks. Milliste uudisväärtuste kriteeriumite alusel lood kirjutatakse ja kuidas on Sporditähe sisu 13 aasta jooksul muutunud (kellest, millest ja kui palju kirjutatakse). Spordimeedia uurimine ja kajastamise kitsaskohtadele osutamine on oluline seetõttu, et meedia sotsialiseeriva tegurina mõjutab inimeste sportimisharjumusi. Seega spordimeedia mõjutab otseselt ka inimkonna tervislikku seisundit, mis viimasel ajal väheaktiivse eluviisi tõttu on halvenemas.

Statistilise andmestiku saamiseks kasutasin kolmeosalist kontentanalüüsi. Kokku kodeerisin 219 teksti viiest aastast – 1992, 1995, 1998, 2001, 2004. Igast aastast kodeerisin kaks numbrit.

Tulemused kinnitasid uudisväärtuste küsimuses üht mu püstitatud hüpoteesi. Nimelt kõige olulisemad uudisväärtuste kriteeriumid Sporditähes on prominentsus, konfliktus ja lähedus. Kõige vähem olulised kriteeriumid olid aga erakordsus ja värskus. Üllataval kombel osutus mu teine hüpotees vääraks – nimelt läheduse kriteeriumi tähtsus ei vähene, vaid näitab üsna kindlat ja olulist kasvutendentsi.

Sporditähe sisu muutumises osas pidasid mitmed mu püstitatud hüpoteesid paika. Nimelt pööratakse ajakirjas väga vähe tähelepanu noorte- ja tervisespordile. Ajakiri on väga tippspordi ja just eriti meeste tippspordi keskne. Naiste sport sai üldse väga vähe leheruumi. Samuti pidas paika hüpotees, mille kohaselt on naised fotodel tihedamini kui verbaalses tekstis. Kõige suurem oli aga meesautorite domineerimine naisautorite üle – nimelt 168 meesautori kõrval esines vaid üks naisautor. Spordialade lõikes sai enim tähelepanu jalgpall, korvpall ja kergejõustik, kes kolme peale hõlmasid ligi poole ajakirja üldmahust. Positiivne on see, et üha rohkem on hakatud kirjutama kohalikust spordist.

Uurimuse käigus tekkis mitmeid uusi küsimusi, millele antud infole tuginedes polnud võimalik vastata. Näiteks, millised on sporditeema uudistevaliku lisakriteeriumid. Teema vajab kindlasti edasist uurimist, eriti uudisväärtuste osas. Hetkel kontrollisime seitsme uudisväärtuse esinemist, tegelikkuses selgus, et sporditeemas esineb kindlasti oma spetsiifilisi lisakriteeriumid. Edasise uurimusi võiks teostada ajakirjanikega läbi viidud kvalitatiivsete intervjuude põhjal, mille läbi viimisel saaks toetuda antud bakalaureusetööst saadud informatsioonile. Miks mitte uurida ka lugeja poolseid selektsioonikriteeriume – mis on tema jaoks uudisväärtuslik.

SUMMARY

The Changes in the Contents of the Sportsmagazine Sporditäht in the Years 1992-2004

This study examines how the content of the sportsmagazine Sporditäht has changed during 1992-2004. I chose Sporditäht because it's the only consistently existing sportsmagazine in Estonia and no such research has been done before.

There were two main research questions: which news values criteria are more important in Sporditäht and how the content of Sporditäht has changed. Researching the sports media and pointing out the weaknesses is very important because media as a socialising factor influences people's sporting habits and therefore also their health.

In my study I used three-level content analyse. I encoded 219 texts picked from ten magazine volumes, two volumes from years 1992,1995,1998, 2001 and 2004 each.

The results confirmed one of my main hypotheses stating that the most important news values criteria are fame, conflict and physical and mental proximity. The least important criteria are extraordinarity and freshness. My second hypothesis proved wrong – proximity is not becoming less important, but on the contrary - more important.

Most of my hypotheses that included changes in the contents of the magazine proved correct. Not enough attention is being paid to youth sport and health sport. The magazine concentrates on professional sports and especially on male athletes. The most drastic result was that alongside 168 male authors there was only one female author in the selection. I find it interesting that women occur more often in the pictures than in the verbal text. The most frequently represented sports were basketball, football and track and field taking up approximately half of the contents of the magazine. There is a tendency that the relevance of local sports is increasing.

This topic needs futher investigation because besides the regular news values criteria which I investigated in the current study it appeared there are some additional criteria. Qualitative interviews with sports journalists would help find out what they include.

KASUTATUD KIRJANDUS

1. Eesti Vabariigi Spordiseadus. (1998).
<http://estlex.ee/estlex/kehtivad/AktTekst.jsp?id=26256> Vaadatud 14. märtsil 2005.
2. Eilders, C. (1996). The Role of News Factors in Media Use. Berliin: Wissenschaftszentrum.
3. Harcup, T. (2004). Journalism Principles and Practice. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publications.
4. Hennoste, T. (2001). Uudise käsiraamat. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.
5. Inrekopress: firmast.
<http://www.inrekopress.ee/index.php?idb=11b98bdbdd3d04eb7e6be34c5b296ca1&selected=11b98bdbdd3d04eb7e6be34c5b296ca1> Vaadatud 3. märtsil 2005.
6. Kaljuveer, M. (1997). Spordiuudised ajalehtedes. Käsikirjaline bakalaureusetöö. Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond, Tartu Ülikool, Tallinn.
7. Koivikko, K. & M. Peltoniemi & P. Savolaine. (1998). Spordilehekülgede sisu muutused ja sportlastesse suhtumise kujundamine kahes Eesti päevalehes olümpiamängude ajal 1992-1996. Käsikirjaline seminaritöö. Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond, Tartu Ülikool, Tartu.
8. Lauristin, M. & P. Vihalem. (1977). Massikommunikatsiooniteooria. Tartu.
9. Lott, R. (1981). Sporditeema loetavusest. Käsikirjaline diplomitöö. Filoloogiateaduskond, žurnalistika kateeder, Tartu Riiklik Ülikool, Tartu.
10. McLachlan, S. & P. Golding. (1999). Tabloidization in the British Press: A Quantitative Investigation into Changes Within British Newspapers from 1952-1997. Loughborough: Loughborough University.
11. Newbold, C. & O. Boyd-Barret. & H. Van den Bulck. (2002). The Media Book. Malta: Gutenberg Press.
12. Pullerits, P. (1997). Ajakirjanduse põhižanrid. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus
13. Ruhrmann, G & J. Woelke & M. Maier & N. Diehlmann. (2002). The value of messages on the German television a model for validating of message factors.
<http://translate.google.com/translate?hl=en&sl=de&u=http://www.lfm-nrw.de/downloads/studie-nachrichtenwert.txt&prev=/search%3Fq%3DRuhrmann/%2BWoelke/%2BMaier/%2BDiehlmann%26hl%3Den%26lr%3D> Vaadatud 17. aprillil 2005.

14. Sommer, S. (2004). Eesti spordi rahastamine. Uringuaruanne Eesti Vabariigi Kultuuriministeeriumile. Tallinn.
15. Sporditähe voldik 2004. (2004).
<http://www.sporditaht.ee/index.php?idb=fa2069399d914c0b7c636b3db099274c&selected=fa2069399d914c0b7c636b3db099274c> Vaadatud 3. märtsil 2005.
16. Vetesalu, V. (1981). Retsensioon Raivo Loti diplomitööle „Sporditeema loetavusest”. Tartu.
17. Vihalemm, P. (2004). Meediasüsteem ja meediakasutus Eestis 1965-2004. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

LISA 1

Kodeerimisjuhend

Analüüsiühik

Analüüsiühikuks on üks Sporditähes ilmunud iseseisev tekst (verbaalne ja/või foto).

Kategooriad

A0 Järjekorranumber

A1 Ilmumisaeg (aasta)

A2 Teksti pealkiri

A3 Teksti autori sugu

- 1) Mees
- 2) Naine
- 3) Muu (asutus)

A4 Ajakirjandusliku materjali žanr

- 1) Reportaaž
- 2) Intervjuu
- 3) Uudislugu
- 4) Portreelugu
- 5) Probleemlugu
- 6) Arutlev žanr
- 7) Muu

A5 Teksti iseloom

- 1) Verbaalne tekst ja foto
- 2) Ainult verbaalne tekst
- 3) Ainult foto

A5-1 Verbaalse teksti ja fotode ning graafiliste elementide vahekord (mõlema komponendi esinemise korral)

- 1) Fotode ja graafiliste elementide osakaal vähem kui $\frac{1}{4}$
- 2) Fotode ja graafiliste elementide osakaal alates $\frac{1}{4}$ ja vähem kui $\frac{1}{2}$
- 3) Fotode ja graafiliste elementide osakaal $\frac{1}{2}$ ja rohkem

A5-2 Kes või mis on fotol?

4. Üks või mitu meest
5. Üks või mitu naist
6. Mees ja naine (mehed ja naised) (kasutada ka juhul, kui lugu illustreerivad mitu fotot, millest osadel on naised ja teistel mehed).
7. Spordivahendid

A6 Teksti maht (lehekülgedes)

B1 Mis tasemel sporti kajastatakse?

- 1) Tippспорт
- 2) Massiline võistlussport
- 3) Tervisesport (rahvasport)
- 4) Noortesport (alla 18-aastased)

B1-1 Millisel määral on kajastatav sündmus/sportlane/probleem seotud Eestiga?

- 1) Ei ole seotud, prominentsus kõrge
- 2) On seotud, prominentsus kõrge
- 3) On seotud, prominentsus keskmine või madal
- 4) Ei ole seotud, prominentsus madal

B1-2 Kohalikku spordielu kujutava teksti tegelaseks on...

- 1) Eestlane
- 2) Kohalik mitteeestlane
- 3) Nii eestlane kui kohalik mitteeestlane

B2 Mis spordiala antud tekst käsitleb?

- 1) Jalgpall
- 2) Korvpall
- 3) Võrkpall
- 4) Tennis
- 5) Kergejõustik
- 6) Suusatamine
- 7) Autosport
- 8) Sõudmine
- 9) Purjetamine
- 10) Ujumine
- 11) Jalgrattasport
- 12) Judo
- 13) Male
- 14) Ekstreemsport
- 15) Muu olümpiaala
- 16) Muu talispordi ala
- 17) Muu pallimäng
- 18) Mõni muu ala

B3 Teksti seotus spordiga

3. Otseselt spordiga seotud
4. Sportlase eraelu
5. Doping, spordimeditsiin
6. Fännid
7. Spordi ja sportlaste rahastamine
8. Klubid ja spordijuhtimine
9. Kohtunikud, treenerid
10. Midagi muud
11. Sport ja meedia

B4 Mis soost sportlastest kirjutatakse

- 1) Meessoost
- 2) Peamiselt meessoost
- 3) Mõlemast
- 4) Peamiselt naissoost
- 5) Naissoost

C1 Mõju kriteerium

- 1) Kõrge mõju
- 2) Keskmise mõju
- 3) Madal mõju
- 4) Mõju puudub

C2 Erakordsuse kriteerium

- 1) Kõrge erakordsus
- 2) Keskmise erakordsus
- 3) Madal erakordsus
- 4) Erakordsus puudub

C2-1 Ootamatuse kriteerium

- 1) Esineb

- 2) Ei esine

C2-2 Ülivõrdelisuse kriteerium

- 1) Esineb
- 2) Ei esine

C2-3 Veidruse, kurioosumi kriteerium

- 1) Esineb
- 2) Ei esine

C3 Prominentsuse kriteerium

- 1) Kõrge prominentsus
- 2) Keskmise prominentsus
- 3) Madal prominentsus
- 4) Prominentsus puudub

C4 Konflikti kriteerium

- 1) Kõrge konfliktsus
- 2) Keskmise konfliktsus
- 3) Madal konfliktsus
- 4) Konfliktsus puudub

C5 Läheduse kriteerium

- 1) Kõrge lähedus
- 2) Keskmise lähedus
- 3) Madal lähedus
- 4) Lähedus puudub

C6 Värskuse kriteerium

- 1) Väga värske
- 2) Keskmiselt värske
- 3) Vähe värske
- 4) Värskus puudub

C7 Aktuaalsuse kriteerium

- 1) Kõrge aktuaalsus
- 2) Keskmine aktuaalsus
- 3) Madal aktuaalsus
- 4) Aktuaalsus puudub

C8 Positiivne ja negatiivne sündmus uudisväärtusena

- 1) Pigem positiivne esinemine
- 2) Pigem negatiivne esinemine
- 3) Loos on nii positiivsust kui ka negatiivsust (üks ei domineeri oluliselt teise üle)

Märkus: kõiki juhte, kus vastust pole mingil põhjusel võimalik määratleda, tähistatakse kodeerimistabelis kriipsuga.

NB! Kodeerimisel võtsin aluseks uudisväärtusi uurinud teadlase Christiane Eildersi põhimõtte, mille kohaselt kui kodeerimisel tekib kahtlus, kas antud uudisväärtuse kriteerium on näiteks keskmine või kõrge, siis alati kodeeritakse pigem kõrgema väärtuse poole.

LISA 2

Sporditäht ja tema lugeja

Ajakiri Sporditäht ilmub alates 1992 aastast ja on ka üks pikema ilmumis perioodiga väljaandeid Eestis (Sporditähe voldik 2004). Järjepidevalt ilmunud Sporditäht on Eesti spordiajakirjade turul olnud monopoolses seisus juba 1993st aastast peale, kui ilmumise lõpetas Spordiilm (kuni 1990 Kehakultuur). Enam kui kümne aasta jooksul on mitmed teisedki ajakirjad üritanud turule tulla, kuid kahjuks pole neil õnnestunud püsima jääda.

Kui enamik ajakirju elas 90ndate alguses üle tiraažide hüppelise vähenemise, siis Sporditähga seda ei juhtunud. Näiteks vähenes kultuuriajakirja Looming tiraaž aastatel 1990-1992 ligi seitse korda (kolmekümne viielt tuhandelt viiele ja poolele) ja Tehnika ja Tootmine viis korda (30 000 → 6,3). Ilmselt Sporditähe turuletoojate poolt pakutav toode hästi läbimõeldud ning täpselt adresseeritud. Samas oli olukord Sporditähe tuleku ajaks juba natuke stabiliseerunud ning tiraažide vähenemise tendents polnud enam nii jõuline, kuid see kestab siiani (Vihalemm 2004).

Sporditähe esimesel ilmumisaastal oli ajakirja tiraaž 5000. Järgmisel aastal suurenes see pea kaks ja pool korda, kuid aastaks 1995 tuli ilmumismahtu vähendada 7000ni. Viimase kümne aasta jooksul pole ajakirja tiraaž enam hüppelisel muutunud, kuid on märgata stabiilset kasvutendentsi, kerkides möödunud aastal juba 9,5 tuhandeni (vt tabel 16). Selle näitajaga hoiab Sporditäht olulisemate huviala-ajakirjade hulgas neljandat kohta, eespool on Teknikamaailm, Maaja ja Autoleht (Vihalemm 2004) Sporditähe oletatav lugejaskond mitmeid kordi suurem. Erinevate meediauuringute põhjal on see olnud vahemikus 35000-45000 ja see on püsinud üsna stabiilsena.

Tabel 16. Sporditähe tiraaž ja tõenäoline lugejaskond aastatel 1992-2004 (tuhandetes)

Aasta	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04
Tiraaž	5,0	12,0	12,0	7,0	6,5	8,0	8,0	7,5	8,0	6,5	8,5	9,9	9,5
Lugejaid	-	64	43	44	52	50	37	31	36	41	-	35	-

(Vihalemm 2004: 325)

Sporditäht ilmub aastas 10 korda, pausi peetakse juunis ja jaanuaris. Ajakirja keskmine maht on 68 lehekülge. Sisulise poole pealt on võetud eesmärgiks pakkuda lugejale intervjuusid, portreelugusid ja kommentaare; julgelt tõstatada probleeme ja vaidlusi; valgustada spordi kulisside taguseid; tutvustada ka vähemviljeldud alasid. (Sporditähe voldik 2004)

TNS Emori lugejauuringute põhjal on Sporditähe lugejate hulgas üha rohkem neid, kes ajakirja koju tellivad. Kui 2001 aasta küsitluse põhjal ostis Sporditähte 30% lugejaskonnast, siis 2003ks aastaks oli see number langenud 16ni. Ka nende lugejate protsent, kes said ajakirja tuttavatelt, on langenud – 23lt 15le. Töö juures saavad Sporditähte lugeda stabiilselt 7-8% lugejatest (Vihalemm 2004).

Ajakirja väljaandjate andmeil läheb tiraažist ligi 70% tellijatele (Sporditähe voldik 2004). Võrreldes teiste ajakirjadega on Sporditähe tellijate osakaal väga suur (Vihalemm 2004). Kui arvestada ka seda, et ajakirja pole viimastel aastatel väga kõikunud, siis võib väita, et lugejaskond on kinnistunud.

TNS Emori poolt 2003. aastal kevadel läbiviidud Eesti meediauuringu andmete põhjal on Sporditähe lugejaskonna jaotumine järgmine:

63% lugejatest on mehed ja 37% naised

22% lugejatest elab Tallinnas, 18% Lõuna-Eestis ja 18% Tartu piirkonnas (vt ka diagramm 1)

100% lugejatest on eestlased

34% lugejatest elab suuremas linnas, 21% väikelinnas ja 45 % maal

57% lugejatest omab keskharidust, 24% haridustase on madalam ja 19% omab kõrgharidust

vanuselistest gruppidest on lugejaskonnast kõige suuremad 20-29 aastased (27%) ja 15-19 (24%). Vt ka diagramm 2. (Vihalemm 2004)

Diagramm 3. Jaotumus piirkonniti.

Jaotumus piirkonniti

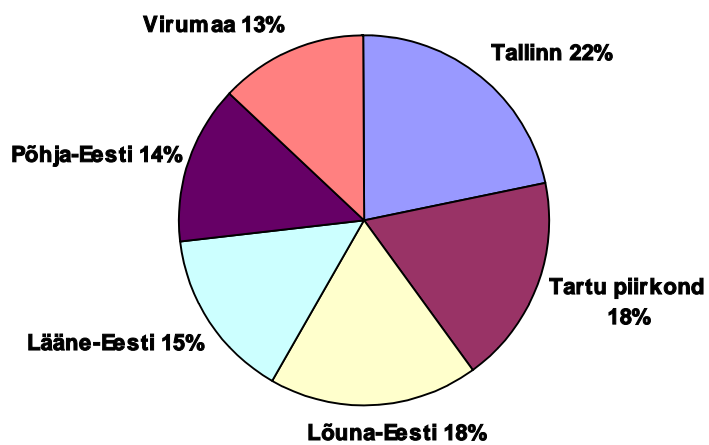
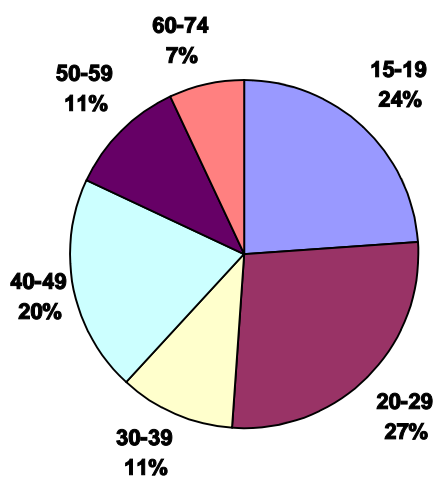

Diagramm 4. Vanuseline jaotumus.

Vanuseline jaotumus

Selle uuringu põhjal võib öelda, et Sporditähe keskmine lugeja on pigem noorem eestlasest mees, kes tõenäoliselt omab keskharidust ja elab maal.

Lühidalt ka sellest, kes on ajakirja Sporditäht väljaandmise taga. Sporditähe väljaandja on AS Inreko Press. AS Inreko Press on üks väheseid Eesti erakapitalil põhinevaid kirjastusi, mis on suutnud siinsel kitsukesel turul tegutseda juba 13. aastat. Inreko Press alustas 1992. a. ajakirja Sporditäht väljaandmisega. Lisaks on Inreko Pressi eestvedamisel ilmavalgust näinud viis perioodilist väljaannet, millest üks on jäänud püsima – Ärielu (Inrekopress: Firmast 2004). Inreko Pressi juhatuse esimees on Donatas Narmont ja Sporditähe peatoimetaja on Indrek Schwede.

LISA 3 Kodeerimistabelid.

Tabel 17a

A0	A1	A2	A3	A4	A5	A5-1	A5-2	A6	B1	B1-1	B1-2	B2	B3	B4
1	1992	Esikaas	-	-	-	-	1	1	1	1	2	-	-	-
2	1992	Elustamiskatse	1	6	1	3	3	1	1	2	3	15	-	3
3	1992	Vennad Tõnnid armastavad süüa ja ootavad pensioniiga	-	2	1	3	1	4	1	2	1	9	2	1
4	1992	Vastab kirjanik Arvo Valton	-	7	1	3	1	1	-	-	-	-	-	-
5	1992	Martina Navratilova: kas van Gogh lõpetas maalimise mingis kindlas vanuses?	-	3	1	3	2	0,5	1	1	-	4	9	5
6	1992	Kavalpea Olumets	1	3	1	1	1	0,25	1	2	3	1	8	1
7	1992	Hetk Barcelonas ehk kuidas saada rassistiks	1	6	2	-	-	0,25	1	2	-	-	-	-
8	1992	Roku ei jäänud hätta	1	3	1	1	1	0,25	2	3	2	13	2	1
9	1992	Kipchoge Keino orienteerumisrajal	1	3	1	1	1	0,5	3	4	-	18	1	1
10	1992	Ian Rushil oma turniir	1	3	1	3	1	0,5	4	4	-	1	1	1
11	1992	Euroopa meister Ain Paavo ei taha muskleid näidata	1	4	1	3	1	3	1	2	1	18	-	1
12	1992	Poster	1	7	3	-	1	1	1	1	-	2	1	-
13	1992	Visioon	1	6	1	3	1	0,75	2	-	-	5	1	1
14	1992	USA pesapallimaailm	-	4	1	3	1	4	1	1	-	17	6	1
15	1992	Trajektoori valik	1	4	1	3	1	3,5	1	2	1	11	1	1
16	1992	Esikaas	-	-	-	-	1	1	1	1	1	-	-	-
17	1992	Saime sellega hakkama	1	6	1	2	-	1	1	2	-	-	-	-
18	1992	Allar Levandi elu suurim vapustus on V-stiil ja NBA korvpall	-	2	1	3	1	4	1	2	1	16	2	1
19	1992	Eesti olümpiakomitee pole usaldusväärne partner	1	3	1	1	1	0,5	1	2	1	-	6	-
20	1992	Franco Baresi naine sai asjast aru	1	3	1	2	1	0,5	1	1	-	1	2	1
21	1992	Kalle Jänes ei näinudki finaali	1	3	1	1	1	0,5	1	2	1	15	9	4
22	1992	Fred Lebowi imeline teekond läbi New Yorgi	1	3	2	-	-	0,25	3	4	-	5	1	1
23	1992	Boris Becker vabandas daami ees	1	3	1	2	1	0,5	1	1	-	4	9	1
24	1992	Eesti jalgpalliliit valetas FIFA-le	1	3	1	2	1	0,25	1	2	2	1	6	1
25	1992	Eesti jalgpallimeistrivõistlustel löödi penalt küljeauti	1	3	2	-	-	0,25	3	3	2	1	7	1
26	1992	„Miks löid Urmas Hepnerit?”	1	7	2	3	1	1	1	2	1	1	8	1
27	1992	Laskmine tugineb tunnete	1	4	1	3	2	3	1	2	1	15	-	5
28	1992	Joann Lõssovi lugu	1	4	1	3	1	4	1	2	1	2	-	1
29	1992	Poster	1	7	3	-	1	1	1	1	-	16	-	-
30	1992	Annaks jumal diktaatoreid	1	6	1	2	1	1	1	2	3	-	7	1
31	1992	Maagiline NBA	1	4	1	2	1	4	1	1	-	2	1	1

32	1992	Avanguteooria ja nõidus	1	4	1	2	3	1	1	2	1	12	1	1
33	1992	Ka Ruudi Toomsalu oli politseinik	1	3	1	1	1	0,5	1	3	1	5	2	1
34	1992	Pesapalli prostituudid olid juba N.Liidus	1	3	2	-	-	0,25	1	4	-	17	8	1
35	1992	Leedus tehakse lumemehi	1	3	1	1	1	0,25	1	2	1	1	9	1
36	1992	Ainult üks pilk	1	6	1	2	2	0,25	1	1	-	5	1	5
37	1992	Aleksei Tammiste ei ole kunagi show vastu	1	3	1	3	1	0,5	3	3	1	4	1	1
38	1992	Sulemeeste sulesõda	1	5	1	1	1	1,5	-	-	-	-	9	-
39	1992	Visioon	1	6	1	2	3	1	1	1	3	13	1	1

Tabel 17b

A0	C1	C2	C2-1	C2-2	C2-3	C3	C4	C5	C6	C7	C8
3	1	4	2	2	2	1	4	1	4	1	1
5	3	4	2	2	2	2	1	4	4	2	3
6	1	3	1	2	2	1	1	1	4	1	2
8	4	2	1	2	1	4	3	3	4	4	-
9	4	2	1	2	1	2	4	4	4	4	2
10	4	3	2	1	2	3	4	4	4	4	1
11	2	3	2	1	2	3	2	2	4	3	1
14	4	3	2	1	2	3	4	4	4	4	1
15	2	2	1	2	1	2	1	1	4	4	1
18	1	2	1	2	1	1	4	1	4	1	1
19	3	2	1	2	1	1	1	2	2	2	2
20	3	3	1	2	2	2	3	4	4	3	1
21	3	2	1	2	1	3	4	2	4	4	1
22	4	2	1	2	1	3	4	4	3	4	1
23	4	4	2	2	2	1	4	4	4	4	-
24	2	3	1	2	2	3	1	3	4	3	2
25	4	2	1	2	1	4	1	3	4	4	1
27	3	2	1	2	1	2	4	1	4	4	1
28	2	4	2	2	2	2	1	2	4	4	1
31	2	3	2	1	2	1	3	4	4	1	1
32	3	4	2	2	2	3	4	2	4	4	1
33	3	4	2	2	2	3	4	2	4	4	1
34	4	2	1	2	1	4	4	4	4	4	2
35	3	2	1	2	1	3	4	2	4	4	-
38	2	4	2	2	2	4	1	1	4	3	2

Tabel 18a

A0	A1	A2	A3	A4	A5	A5-1	A5-2	A6	B1	B1-1	B1-2	B2	B3	B4
1	1995	Esikaas	-	7	-	-	1	1	1	2	1	2	-	-
2	1995	Superklubi Kalev – jah või ei	1	4	1	2	3	3	1	2	1	2	6	1
3	1995	Sixten Sild naudib vabaõhukontserti, kus pole joodikuid	-	7	1	1	3	4	1	3	1	18	2	1
4	1995	Väljaandjalt	1	6	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
5	1995	Ärimees ja sport	1	7	1	1	1	1	3	3	1	7	1	1
6	1995	Jalgpallitäht	1	4	1	1	1	3	1	1	-	1	8	1
7	1995	Naiste valik: kõrgkantsad või tanksaapad	1	6	1	2	3	1	-	-	-	-	-	4
8	1995	Kui kirjutaks USA olümpiakomiteele	1	6	1	1	2	0,5	1	1	-	10	-	4
9	1995	Spordimees uues valguses	1	6	1	1	1	0,5	2	3	1	2	1	1
10	1995	Meenutades kotkalendu	1	2	1	2	1	5	1	2	1	16	1	1
11	1995	Jäähokitäht	1	7	2	-	-	1	1	1	-	16	6	1
12	1995	Poster	-	7	3	-	1	2	1	1	-	4	1	-
13	1995	Kenny Anderson – pallivõlur New Yorgi tänavatelt	1	4	1	1	1	3	1	1	-	2	1	1
14	1995	1920 Antwerpen	1	7	1	1	1	6	1	3	1	-	1	1
15	1995	Kord Ehlvest peal ja Oll all, kord Oll peal ja Ehlvest all	1	3	1	1	1	3	1	2	1	13	1	1
16	1995	Näksi näriv Gulliver	1	6	1	1	1	1	-	3	-	2	-	-
17	1995	NCR nokauteerib ehk kes on kuningas?	1	5	1	1	1	2	1	1	-	15	1	1
18	1995	John McEnroe: ma pole tennisest tüdinud	1	4	1	1	1	1,5	1	1	-	4	2	1
19	1995	Kriminaalne naistäht	1	4	1	1	2	1,5	1	1	-	4	2	5
20	1995	NBA ajaloo esimene korv	-	3	1	2	1	0,5	1	1	-	2	1	1
21	1995	Esikaas	-	-	-	-	1	1	1	2	1	5	-	-
22	1995	Pikk tee sportlaste superunistuste täitumiseni	1	2	1	2	1	2	1	1	-	16	1	1
23	1995	Väljaandjalt	1	6	1	1	1	1	1	2	1	5	-	2
24	1995	Virge Naeris – tüüpiline ambur: kangekaelne ja otsekohene	-	7	1	2	3	4	1	3	1	5	2	5
25	1995	Äikest ja välku Helsingi tänavail	1	2	1	1	1	1	1	4	-	7	1	1
26	1995	Mart „Sapporo” Poom on endiselt optimist	1	2	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1
27	1995	Kümnevõistlus- katsumuste kadalipp	1	1	1	2	1	5	1	3	1	5	-	1
28	1995	Kokku tore lauatennisesari	1	3	1	1	3	2	2	3	-	17	1	3
29	1995	Tihhanov ja tõde	1	6	1	1	1	1	1	1	-	16	5	1
30	1995	Poster	3	7	3	-	2	1	1	1	-	4	1	-

31	1995	Poster	3	7	3	-	1	1	1	1	-	7	1	-
32	1995	Poster	3	7	3	-	1	1	1	1	-	18	1	-
33	1995	Poster	1	7	3	-	1	1	1	2	1	5	1	-
34	1995	Koostaja kommentaarid	1	3	1	1	1	1	1	1	-	2	1	1
35	1995	Poster	3	7	3	-	1	1	1	1	-	2	1	-
36	1995	Poster	-	7	3	-	1	1	1	2	1	1	1	-
37	1995	Miks me armastame Indro Olumetsa	-	7	1	2	1	0,5	2	3	1	1	-	1
38	1995	Eesti malekoondis läbi aegade	1	6	1	2	1	0,5	1	3	1	13	1	1
39	1995	NBA ajaloo top 50	1	7	2	-	-	1	1	1	-	2	1	1
40	1995	Harrastajate tasemel on Eesti tennise seis hea	-	3	1	2	1	1	3	1	1	4	1	1
41	1995	1936 Berliin I	1	7	1	1	3	8	1	1	-	-	-	2
42	1995	Paide võimutsemine	1	3	1	1	1	3	2	3	2	13	6	1
43	1995	Jalgpall kehalise kasvatus tundi!	1	6	1	2	1	0,75	2	3	-	1	7	1
44	1995	Saalibändi – jäähoki elustaja Eestis?	1	6	1	3	1	0,25	2	3	1	17	-	1
45	1995	Hakeem Olajuwon – Ameerika unelm	1	4	1	3	1	2	1	1	-	2	1	1

Tabel 18b

A0	C1	C2	C2-1	C2-2	C2-3	C3	C4	C5	C6	C7	C8
2	1	3	2	1	2	1	1	1	3	2	3
6	2	1	1	1	1	1	1	4	4	4	3
10	1	3	2	1	2	1	2	1	3	4	1
13	2	4	2	2	2	3	1	4	4	2	1
15	3	4	2	2	2	2	1	1	1	2	1
18	2	3	2	2	1	2	3	4	4	4	1
19	3	2	1	2	1	2	1	4	4	4	2
20	3	3	2	1	2	3	3	4	4	4	1
22	2	3	1	2	2	3	2	3	4	4	1
25	3	4	2	2	2	3	3	3	1	3	3
26	1	4	2	2	2	1	3	1	4	1	1
27	2	2	2	1	1	2	2	2	4	2	1
28	4	4	2	2	2	4	2	3	3	4	3
34	2	2	1	1	2	1	3	4	2	2	1
40	4	3	2	2	1	4	3	2	4	4	3
42	4	4	2	2	2	3	1	3	2	3	1
45	2	3	2	1	2	2	3	4	4	3	1

Tabel 19a

A0	A1	A2	A3	A4	A5	A5-1	A5-2	A6	B1	B1-1	B1-2	B2	B3	B4
1	1998	Esikaas	-	7	-	-	1	1	1	2	1	12	-	-
2	1998	Kas Eesti spordiajakirjandus on kriitiline?	1	7	1	1	1	4	1	-	-	-	9	3
3	1998	Võistlustantsu populaarsus kasvamas	1	5	1	1	3	0,75	2	3	3	18	5	3
4	1998	Eesti jäähoki tulevik (?)	1	3	1	3	1	0,25	4	3	1	16	-	1
5	1998	Maratoni jooks – parim puhkus	1	3	2	-	-	0,25	3	3	1	5	1	1
6	1998	Valga staadion hakkab valmima	1	3	1	1	1	0,75	-	3	-	-	-	1
7	1998	Eesti jahilaskmine on hääbumas	1	5	1	2	1	1	1	3	1	15	5	1
8	1998	Pilguheit Eesti eksiilkergejõustiku ajaloole	1	7	1	2	2	2	1	3	-	5	1	2
9	1998	Eesti korvpalliklubide aeg on ümber saanud	-	7	1	2	1	1	1	2	1	2	6	1
10	1998	Nool ja tema kool	1	4	1	2	1	2	4	3	1	5	6	2
11	1998	Hea tervis läbi aasta	1	7	1	3	1	2	3	-	-	-	3	-
12	1998	Kas spordikongressi ole vaja?	-	2	1	1	3	2	-	3	-	-	6	-
13	1998	Külli Kaljus tahab õppida keskenduma	1	4	1	1	2	2	2	3	1	18	1	5
14	1998	Südamest, liikumisest ja pulsitestrist	2	7	1	2	1	1,25	3	-	-	-	-	-
15	1998	Arvo Sarapuu: male loob eeldused elus läbi lüüa	1	4	1	1	1	2	2	3	1	13	6	1
16	1998	Ida-Virumaa spordielu on tõusuteel	1	5	1	2	3	2	2	3	3	-	-	3
17	1998	Kauaks jäävad autoosad korvisaali?	1	6	1	1	2	1	2	3	1	2	6	5
18	1998	Maailmaspordis on veel vabu kohti	1	3	1	2	1	2	3	3	1	14	1	2
19	1998	Poster	1	7	-	-	1	1	1	1	-	16	1	-
20	1998	Lahingud mitmel rindel	1	3	1	2	1	3	1	1	-	7	1	1
21	1998	Hajime!	1	7	3	-	3	1	1	1	-	18	1	-
22	1998	Ivar Stukolkin seab elus järjest uusi eesmärke	1	2	1	2	3	4	1	2	2	10	-	1
23	1998	15aastane Tara Lipinski korrastab pereelu	-	4	1	2	2	0,5	1	1	-	16	5	5
24	1998	Eestikeelne NHL	1	4	1	1	3	1,75	1	1	-	16	8	1
25	1998	Üksi ja omadega – Andrus Veerpalu	1	2	1	3	3	2	1	2	1	6	2	1
26	1998	Calgary 1988	-	7	1	2	3	6	1	-	-	-	-	3
27	1998	Korvpall, koht!	1	6	1	2	2	0,5	-	-	-	1	-	-
28	1998	Esikaas	-	7	-	-	1	1	1	2	1	1	-	-
29	1998	Punane nädalavahetus	-	3	1	3	1	1	1	2	1	1	1	1

30	1998	Meie lugejale	1	6	1	1	1	1	-	2	-	-	-	3
31	1998	Number 1+8 – Ivan Zamorano	-	3	1	3	1	0,5	1	1	-	1	8	1
32	1998	Tappev vormeliülekanne	-	3	1	2	1	0,5	1	1	-	7	9	1
33	1998	Kuldmedalid läksid varastele	1	3	1	3	1	0,5	1	1	-	5	8	3
34	1998	Noormees loobus miljonist	1	3	2	-	-	0,25	1	1	-	17	4	1
35	1998	Norras eraldus jäähoki alkoholi seadusest	1	3	1	2	1	0,25	1	4	-	16	5	1
36	1998	Pärg spordi hauale	1	6	1	2	1	2	1	2	1	-	6	1
37	1998	Mõttetalgud Olympias	1	3	1	3	3	3	-	-	-	5	6	2
38	1998	Korstnapühkija Lauri Aus	1	4	1	3	1	3	1	2	1	11	-	1
39	1998	Gustav Boesberg 1867-1922	1	4	1	3	1	2	2	3	1	15	1	1
40	1998	„Ma ei taha mängida NBAs”	1	2	1	2	1	6	1	2	1	2	-	1
41	1998	Väidame	-	2	1	1	1	1	1	1	-	7	4	1
42	1998	Tõnu ja Toomas Tõniste	1	7	3	3	3	2	1	2	1	9	2	1
43	1998	Pankur Aare Urm võidaks golfis Tiger Woodsi	1	4	1	2	1	1	3	3	1	18	1	1
44	1998	Poster	1	7	3	-	2	1	1	2	1	5	1	5
45	1998	Lobanovski ei annaks Ronaldo eest pennigi	1	3	1	2	1	0,5	1	1	-	1	5	1
46	1998	Suurte meeste suure duelli ootuses	1	3	1	1	1	0,25	1	1	-	15	7	1
47	1998	Michael Owen viib Inglismaa jalgpalli uude sajandisse	1	4	1	2	1	3	1	1	-	1	-	1
48	1998	Surm ja saatus F1 ajaloos	1	7	1	2	1	3	1	1	-	7	1	1
49	1998	Canon/Eesti Noortemeeskond	-	7	1	2	1	2	2	3	1	2	2	1
50	1998	Andre Pärna raske teekond tähtede poole	1	4	1	2	1	3	1	2	1	2	-	1
51	1998	Jalgpallitaevas ei sära tähti	1	6	1	3	1	1,25	1	1	-	1	-	1

Tabel 19b

A0	C1	C2	C2-1	C2-2	C2-3	C3	C4	C5	C6	C7	C8
3	4	3	1	2	2	4	1	3	3	4	1
4	4	3	1	2	2	4	2	2	4	4	-
5	4	4	2	2	2	4	4	3	3	4	1
6	3	4	2	2	2	4	1	3	4	2	2
7	3	3	2	2	1	3	1	2	4	4	2
10	2	4	2	2	2	1	4	1	4	2	1
12	4	4	2	2	2	2	2	3	3	3	2
13	3	4	2	2	2	3	3	2	4	3	3
15	3	4	2	2	2	4	1	2	4	1	3
16	3	4	2	2	2	3	3	3	4	4	1
18	4	2	1	1	2	4	4	3	4	4	1
20	2	4	2	2	2	1	1	4	3	1	-
22	2	4	2	2	2	3	3	3	4	4	1
23	3	2	1	1	2	3	1	4	4	3	3
24	3	2	2	1	1	4	3	2	4	2	1
29	1	4	2	2	2	1	1	1	1	1	2
31	3	1	1	1	1	2	4	4	2	4	-
32	3	2	1	2	1	2	1	3	3	4	2
33	4	2	1	2	1	4	1	4	3	4	2
34	4	2	1	2	1	1	1	4	4	3	1
35	4	1	1	1	1	3	1	3	3	4	2
37	4	4	2	2	2	1	3	3	2	4	-
38	1	3	2	2	1	1	1	1	3	2	1
39	3	3	2	1	2	3	3	2	4	4	1
40	2	1	1	1	1	2	1	1	4	4	1
41	2	3	1	2	2	1	1	3	4	1	3
43	4	3	1	2	2	2	2	3	4	4	-
45	2	1	1	1	1	1	2	4	4	1	2
46	2	4	2	2	2	1	1	4	1	1	3
47	1	3	2	1	2	2	3	4	3	1	1
50	2	4	2	2	2	2	2	1	3	2	3

Tabel 20a

A0	A1	A2	A3	A4	A5	A5-1	A5-2	A6	B1	B1-1	B1-2	B2	B3	B4
1	2001	Esikaas	-	-	-	-	1	1	1	2	1	1	1	-
2	2001	Usku ettevõtmistesse ja positiivset suhtumist	-	6	1	3	4	1	1	2	1	-	-	1
3	2001	Eesti läheb tugevamatelt punkte võtma	1	3	1	2	1	2	1	2	1	1	1	1
4	2001	Eesti jalgpalli internatsionaalid	-	7	1	2	1	1	1	2	1	1	1	1
5	2001	Ehitustööriist esines võimete kohaselt	-	4	1	2	1	1	2	3	-	2	6	1
6	2001	Eesti korvpallinoored unistustemaal	1	3	1	2	3	2	2	3	1	2	1	3
7	2001	Võidu nimel kõigeks valmis	1	5	1	2	3	3	1	1	-	-	3	3
8	2001	Mootorimürast glamuurne Monaco	1	7	1	3	3	2	1	1	-	7	-	1
9	2001	Suur raha, suur mäng	1	5	1	3	1	2,5	1	1	-	2	5	1
10	2001	Võrkpallikoondis läheb lahingut andma	1	3	1	3	1	2	1	2	3	3	1	1
11	2001	Argo Meresaar soovib saada universaalsemaks	1	4	1	2	1	1,5	1	2	1	3	-	1
12	2001	ESS võrkpallimehed jäid troonile	1	7	1	2	1	2	1	2	1	3	6	1
13	2001	Audentes valmistub uuteks rünnakuteks	1	3	1	3	1	2	1	2	1	3	6	1
14	2001	Brasiilia maailmameistriks	1	7	1	2	1	4	1	1	-	1	1	1
15	2001	Vana rasv lõppes otsa	1	5	1	2	1	1	1	3	3	16	1	1
16	2001	Miks staadionil joostakse ringe vastupäeva?	1	6	1	2	2	1	-	-	-	5	8	-
17	2001	Götzis – kümnevõistlejate meka	1	4	1	2	1	2	1	2	1	5	-	1
18	2001	Jüri Tamm: olen alati läinud pärivoolu ujuma	1	2	1	2	3	3,75	1	2	1	5	-	1
19	2001	Naised spordifilmides	1	7	1	2	2	2	-	-	-	-	2	5
20	2001	Kalevi esimene minikorvpalli festival	-	3	1	3	1	0,5	4	3	-	2	1	-
21	2001	Toomas Mardna – maailmarekordimees lennumudelismis	-	3	1	2	3	0,5	2	3	1	18	1	1
22	2001	Eduard Korotin ja Kristiina Esko ei kipu elukutselisteks	1	3	1	3	3	1	2	3	1	18	1	3
23	2001	Poster	-	7	-	-	1	1	2	3	1	17	1	1
24	2001	Esikaas	-	-	-	-	1	1	1	2	1	6	-	-
25	2001	Meessuusatajate peaesmärk on olümpiamängud	1	3	1	3	1	2	1	2	1	6	1	1

26	2001	Šmigunid – sisemise rahu toel uute saavutusteni	1	3	1	2	2	1	1	2	1	6	1	5
27	2001	Heino Enden tahab koondist tasapisi noorendada	1	5	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1
28	2001	Eesti profijalgratturitele tõi hooaeg rahulolu ja ka pettumust	1	5	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1
29	2001	Vormell – sport, äri või tehnoloogiline võidujooks	1	6	1	2	1	2	1	1	-	7	8	1
30	2001	Marko Asmer teel kõrgemasse seltskonda	1	4	1	1	1	1	4	3	1	7	-	1
31	2001	Avo Leok näeb arenguruumi	1	4	1	2	1	1,5	1	3	1	7	-	1
32	2001	Tanel Leok pürib profiks	-	3	1	2	1	0,5	4	3	1	7	2	1
33	2001	Aigar Leok jätkab omal käel	-	3	1	1	1	0,5	4	3	1	7	1	1
34	2001	Kõhn rahakott takistab MM-medaliteni jõudmast	1	5	1	3	1	1,75	1	3	1	7	-	1
35	2001	Hermafrodiidid võtsid eestlannade medalid	1	5	1	2	2	2	1	3	1	5	1	5
36	2001	Squash – hasartne ja kiire sportmäng	-	3	1	3	1	0,5	3	3	-	17	8	-
37	2001	Euroopa on kergejõustiku edukaim kontinent	-	3	1	2	-	0,5	1	-	-	-	1	3
38	2001	Poster	3	7	-	-	1	1	1	1	-	7	-	-
39	2001	Meistriteliiga – palju raha ja keeruline valikusüsteem	1	5	1	3	1	2,5	1	1	-	1	5	1
40	2001	Olümpia paneb noored kahevõistlejad treenima	1	3	1	3	1	1,5	1	3	1	6	1	1
41	2001	Laskesuusatajatel on varu laskeosavuses	1	3	1	1	1	0,5	1	3	1	16	1	1
42	2001	MM-turniir 1978	1	7	1	2	1	4	1	1	-	1	1	1
43	2001	Eesti poksi mitu palet	1	5	1	2	1	2	1	3	3	15	1	1
44	2001	Gert Künka – Eesti sulgpalli tulevik	1	4	1	3	1	0,75	4	3	1	17	-	1
45	2001	Eesti spordisajand II	1	7	1	1	1	4	-	3	3	-	-	3

Tabel 20b

A0	C1	C2	C2-1	C2-2	C2-3	C3	C4	C5	C6	C7	C8
3	1	4	2	2	2	1	3	1	1	1	-
5	3	4	2	2	2	4	3	2	1	1	2
6	4	3	2	1	2	4	4	3	1	2	1
7	2	1	1	1	1	1	2	3	4	1	2
9	2	2	2	1	1	1	2	4	4	3	-
10	1	4	2	2	2	1	3	1	1	1	3
11	1	4	2	2	2	2	4	1	1	1	1
13	2	4	2	2	2	2	1	1	1	1	3
15	3	4	2	2	2	3	4	3	2	1	2
17	1	3	2	1	2	1	3	1	1	1	3
18	1	3	2	2	1	1	3	1	4	3	1
20	3	4	2	2	2	4	4	2	1	3	3
21	4	3	2	1	2	4	4	3	4	4	1
22	4	4	2	2	2	4	4	4	4	4	1
25	1	4	2	2	2	1	4	1	4	1	1
26	1	4	2	2	2	1	4	1	4	1	1
27	1	4	2	2	2	1	2	1	3	1	3
28	2	4	2	2	2	1	3	1	2	1	3
30	4	3	1	2	2	3	4	2	4	2	1
31	3	4	2	2	2	2	4	2	4	2	3
32	4	3	1	2	2	4	3	2	4	4	-
33	4	3	2	1	2	4	3	2	4	4	1
34	3	4	2	2	2	1	2	2	4	2	3
35	3	3	2	2	1	4	1	3	4	4	2
36	4	4	2	2	2	4	4	3	4	3	-
37	-	2	1	1	2	1	1	3	1	3	1
39	2	3	2	1	2	1	4	4	4	1	-
40	3	4	2	2	2	2	3	2	4	1	3
41	3	4	2	2	2	4	3	2	4	1	3
43	3	4	2	2	2	3	1	2	4	4	3
44	4	4	2	2	2	4	4	3	4	4	1

Tabel 21a

A0	A1	A2	A3	A4	A5	A5-1	A5-2	A6	B1	B1-1	B1-2	B2	B3	B4
1	2004	Esikaas	-	-	-	-	1	1	1	2	1	6	1	-
2	2004	Sportitāhe sümboolne jalgpallikoondis 2004	1	7	1	1	4	1	1	2	1	1	1	1
3	2004	Televisioon armastab suusatamist ja suusatajad armastavad televisiooni	1	5	1	2	3	2	1	2	1	6	9	1
4	2004	Kas valge kiitmine on kuritegu	1	6	1	1	1	1	1	1	-	5	8	1
5	2004	Kus on spordi piirid	1	6	1	1	3	1	-	-	-	-	-	-
6	2004	Mida tähendas kaotus Venemaale?	1	6	1	3	1	1,25	1	2	-	1	9	1
7	2004	Eesti korvpall – matus uduste silmadega	1	6	1	1	1	0,75	4	3	1	2	7	1
8	2004	Aasta parim jalgpallur on Andrei Stepanov	1	3	1	3	1	1,5	1	2	1	1	-	1
9	2004	Vaagub hinge, aga ei sure	1	5	1	3	1	2	1	3	1	16	5	2
10	2004	Pianist Egle Uljase imeline olümpia-aasta	1	4	1	3	2	2	1	3	1	5	-	5
11	2004	Venelased võitsid Tallingradi lahingu	1	3	1	2	3	2,5	1	2	3	1	9	1
12	2004	Poster	-	7	3	-	1	1	1	1	-	4	1	-
13	2004	Poster	3	7	3	-	2	1	1	1	-	4	1	-
14	2004	Roger Federer – maailma universaalseim tennisist	1	4	1	1	1	2	1	1	-	4	1	1
15	2004	Kümnevõistluse uus valitseja Hawaii saartelt?	1	4	1	2	1	2	1	1	-	5	-	1
16	2004	Ago Markvardti võimed jäid lõpuni avaldumata	1	2	1	2	1	4,75	1	2	1	16	1	1
17	2004	Šarunas Jasikevicius ilma NBA kutseta	1	4	1	2	1	2	1	1	-	2	-	1
18	2004	Ingemar Teever kaotas finaalis	-	3	1	3	3	1	3	3	1	1	-	2
19	2004	Jääkeegli meeskond sõidab EM-ile	1	3	1	3	1	1	2	3	1	16	5	1
20	2004	Golfimäng on odavam kui ujumine	1	4	1	1	2	1,75	3	3	1	18	-	2
21	2004	Kreatiini kasutamisest spordis	1	7	1	2	1	1	2	3	-	-	3	2
22	2004	Tamm on tumm ja Taltsil rõngas ninas	1	6	1	1	1	1	-	-	-	-	6	2
23	2004	Esikaas	-	-	-	-	1	1	1	1	1	-	-	-

24	2004	Kevin Garnetist on asja	-	3	1	2	1	0,75	1	1	-	2	1	1
25	2004	Kuidas saada rikkaks?	1	6	1	1	1	1	1	2	1	-	5	1
26	2004	Vanade torisejate vandenõu	1	6	1	2	1	1	2	2	1	2	1	1
27	2004	Poomaldo, Poominaator, Maagiline Mart	4	6	1	3	1	1,75	1	2	1	1	1	1
28	2004	Pertelson filosoferib spordist	1	2	1	2	1	3	1	2	1	12	8	1
29	2004	Mirjam Liimask sihib olümpiat	1	4	1	3	2	2	2	3	1	5	-	5
30	2004	Tiitlikaitsja Zinedine Zidane ja Prantsusmaa	1	3	1	3	1	2	1	1	-	1	1	1
31	2004	Euroopa meistrivõistluste ajalugu	-	7	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1
32	2004	Jaanus Ligur: „Veautodega pole lihtne edu saavutada.”	1	4	1	1	1	0,75	2	3	1	7	1	1
33	2004	Poster	-	7	3	-	1	2	1	2	1	1	-	-
34	2004	Marek Kaleta: „Võtsin sportlasena, mis mulle kuulus.”	1	2	1	1	1	3,5	1	2	1	5	-	1
35	2004	Tagaseljajutud	-	2	1	2	1	2	1	2	1	5	-	1
36	2004	Arho Kopli viib Eesti ju-jutsu maailmakaardile	1	4	1	2	1	1	2	3	1	18	-	1
37	2004	Prantslased küsivad Eestist jalgrattureid	1	3	1	2	1	2	1	2	1	11	8	1
38	2004	Salvid-geelid tänapäeva spordimeditsiinis	1	7	1	3	1	1	3	-	-	-	3	-
39	2004	102-aastane Lurichi klubi	1	3	1	2	4	0,5	-	2	1	18	6	1

Tabel 21b

A0	C1	C2	C2-1	C2-2	C2-3	C3	C4	C5	C6	C7	C8
3	2	4	2	2	2	1	3	1	4	1	1
8	1	3	1	2	2	2	3	1	3	1	1
9	3	4	2	2	2	3	2	1	4	1	2
10	3	2	1	1	2	3	2	2	4	4	1
11	1	4	2	2	2	1	1	1	2	1	2
14	2	3	2	1	2	1	2	4	3	1	1
15	1	3	2	1	2	2	3	4	4	4	1
16	1	4	2	2	2	2	3	1	4	4	3
17	2	3	1	2	2	3	3	3	4	2	1
18	4	4	2	2	2	2	4	3	3	4	3
19	4	3	1	2	2	4	4	3	1	3	1
20	4	3	1	2	2	4	3	3	4	4	-
24	2	3	2	1	2	2	3	4	4	3	1
29	3	3	2	1	2	3	1	2	4	1	1
30	2	4	2	2	2	2	1	4	4	1	3
34	2	4	2	2	2	2	1	1	4	3	3
35	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1
36	4	3	1	2	2	4	3	3	4	4	1
37	3	4	2	2	2	3	1	2	3	2	1
39	2	3	1	2	2	2	4	2	4	4	1

LISA 4

Tulemuste koondtabelid

Koondtabelites on ära toodud kodeerimistabelis esinenud erinevate vastusevariantide arvud.

Tabel 2

1992	#	A3	A4	A5	A5-1	A5-2	A6	B1	B1-1	B1-2	B2	B3	B4	C1	C2	C2-1	C2-2	C2-3	C3	C4	C5	C6	C7	C8	
	1	32	0	30	8	28	11	30	11	14	7	11	25	3	0	14	4	11	6	8	6	0	4	15	
	2		2	5	9	3		2	17	4	3	5		6	11	11	21	14	6	1	7	1	2	6	
	3		16	2	14	3	2	4	4	4			1	8	7				9	3	3	1	4	1	
	4		7				5	1	4		3		1	8	7				4	13	9	23	15		
	5		1								4		3												
	6		7									3													
	7		4				9					2													
	8						9					3													
	9						1				1	5													
	10																								
	11						1				1														
	12										1														
	13										2														
	14						1																		
	15										3														
	16										2														
	17										2														
	18										2														
	kriips	7	2	2	8	5		2	3	17	8	10	9	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	17

Tabel 3

1995	#	A3	A4	A5	A5-1	A5-2	A6	B1	B1-1	B1-2	B2	B3	B4	C1	C2	C2-1	C2-2	C2-3	C3	C4	C5	C6	C7	C8	
	1	32		34	21	34	19	34	20	19	5	24	27	3	1	4	7	5	5	6	4	2	1	11	
	2		5	2	11	3	6	6	9	1	10	4	2	7	3	13	10	12	5	4	2	2	5	1	
	3	4	6	7	2	6	5	2	13				1	4	7				5	7	4	3	3	5	
	4		6				2		1		5		2	3	6				2		7	10	8		
	5		1				2				5	1	2												
	6		10				1						3												
	7		16				1				3	1													
	8						6					1													
	9						1																		
	10										1														
	11						2																		
	12																								
	13										3														
	14																								
	15										1														
	16										4														
	17										2														
	18										2														
	kriips	9	1	2	11	2		3	2	25	4	11	11	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28

Tabel 4.

1998	#	A3	A4	A5	A5-1	A5-2	A6	B1	B1-1	B1-2	B2	B3	B4	C1	C2	C2-1	C2-2	C2-3	C3	C4	C5	C6	C7	C8	
	1	39		43	11	33	12	32	15	22	7	12	29	3	4	13	9	10	9	15	5	2	7	12	
	2	1	5	2	22	6	13	7	13	1	5	3	4	8	6	18	22	21	7	5	6	2	5	8	
	3		14	3	11	10	6	5	16	2		1	6	10	8				7	7	12	10	4	6	
	4		10				2	2	1			2		10	13				8	4	8	17	15		
	5		3								6	5	4												
	6		5				2				1	7													
	7		14				5				4	1													
	8						6					3													
	9						2				1	2													
	10						2				1														
	11										1														
	12						1				1														
	13										1														
	14										1														
	15										3														
	16										5														
	17										1														
	18										4														
	kriips	11		3	7	2		5	6	26	9	15	8	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	25

Tabel 5.

2001	#	A3	A4	A5	A5-1	A5-2	A6	B1	B1-1	B1-2	B2	B3	B4	C1	C2	C2-1	C2-2	C2-3	C3	C4	C5	C6	C7	C8	
	1	32		41	4	33	12	31	8	27	6	22	31	8	1	4	8	4	13	4	10	9	15	11	
	2		1		24	4	14	5	15		6	2		5	2	27	23	27	4	4	10	2	4	4	
	3	1	15		13	6	1	1	19	4	4	1	5	9	9				3	10	8	1	5	11	
	4		6			1	3	5						8	19				11	13	3	19	7		
	5		9								4	2	3												
	6		3								4	3													
	7		9								8														
	8						7					3													
	9						1																		
	10																								
	11						3																		
	12						1																		
	13						2																		
	14																								
	15						1				1														
	16										2														
	17										3														
	18										2														
	kriips	12	2	4	4	1		3	3	14	5	12	6	15	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	19

Tabel 6.

2004	#	A3	A4	A5	A5-1	A5-2	A6	B1	B1-1	B1-2	B2	B3	B4	C1	C2	C2-1	C2-2	C2-3	C3	C4	C5	C6	C7	C8
	1	29		34	11	29	16	26	10	24	9	12	25	5	1	8	6	1	4	6	7	1	8	13
	2		4		13	4	11	6	16		4		5	7	1	12	14	19	8	3	4	1	2	2
	3	1	8	3	10	4	1	3	10	1		2		4	10				5	8	5	5	3	4
	4		8			2		1			3			4	8				3	3	4	13	7	
	5		2								6	3	2											
	6		8								2	2												
	7		7								1	1												
	8						1					3												
	9						3					3												
	10						1																	
	11						1				1													
	12						2				1													
	13						1																	
	14						1																	
	15																							
	16						1				3													
	17																							
	18										3													
	kriips	9	2	2	5			3	3	14	6	13	7	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	20

Tabel 1

Kokku	#	A3	A4	A5	A5-1	A5-2	A6	B1	B1-1	B1-2	B2	B3	B4	C1	C2	C2-1	C2-2	C2-3	C3	C4	C5	C6	C7	C8	
	1	164	1	182	55	157	70	153	64	106	34	81	137	22	7	43	34	31	37	39	32	14	35	62	
	2	1	16	9	79	20	44	26	70	6	28	14	11	33	23	81	90	93	30	17	29	8	18	21	
	3	6	59	15	50	29	15	15	62	11	4	4	13	35	41				29	35	32	20	19	27	
	4		37			3	12	9	6		11	2	3	33	53				28	33	31	82	52		
	5		16				2				25	11	14												
	6		33				3				7	18													
	7		50				15				16	5													
	8						29					13													
	9						8				2	10													
	10						3				2														
	11						7				3														
	12						4				3														
	13						3				6														
	14						2				1														
	15						1				8														
	16						1				16														
	17										8														
	18										13														
	kriips	48	7	13	35	10		16	17	96	32	61	41	96	95	95	95	95	95	95	95	95	95	95	109